

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
198. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csütörtök
1932. évi szeptember 1

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-meghívottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalal elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Mi van az inflációval

A törvénygyűlés átváltoztatott parlament naptól kezdve napi két ülést tart.

A kamara ma délelőtti ülését az interpellációk nyitják meg.

Az első felszólaló Popov Adonis lupupárti, aki azt kérdezi a kormánytól, hogy hajlandó-e Bukarestben tartózkodó népszövetségi szakértőket arról informálni, hogy Romániában igen erős áramlat követeli az inflációt és a külföldi adósságok fizetésének megszüntetését.

Proșteanu arra kér felvilágosítást, hogy az autonóm testületek igazgató tanácsának tagjai 1928. és 1932. között mennyi tantsímet kaptak?

Popov lupupárti most a vatikáni egyezményrel kapcsolatban interpellál s a következőkre kér választ: Tudja-e a kormány, hogy a Státus ügyében kötött megállapodás kedvetlen az államra? Mi az álláspontja a kormánynak arról a javaslatról, amelyet még az elmúlt parlamenti szesszió idején nyújtottak be annak érdekében, hogy a konkordátumot bontsák fel. Tudja-e a kormány, hogy maga a törvényhozó tanács is helyteleníti a vatikáni egyezményt és hajlandó-e ezeket az ellenvéleményeket megfontolás tárgyává tenni?

Streza után Madgearu új konferenciára hívja meg a szomszédos államokat

Bukarest, augusztus 30.

Szeptember 5-én kezdődik meg Streza-ban az európai államok új gazdasági konferenciája, amelyben Romániát Madgearu kereskedelmi és ipariügyi miniszter képviseli.

Madgearu azt tervezi, hogy a szomszédos államok gazdasági szakértőit is meghívja Bukarestbe.

A negyvenórás munkahét

Genf, augusztus hó 30.

Már hirt adtunk az olasz javaslatról a bérkiegyenlítéses negyvenórás munkahétre vonatkozólag. A genfi Nemzetközi Munkahivatal most szeptember huszonegyedikére külön ülést hívott össze, amely részletesen foglalkozik a negyvenórás munkahétre vonatkozó javaslattal.

A világ vezető intellektueljeinek impozáns frontja az imperialista háború ellen

Amszterdam, augusztus 30.

A nemzetközi antiimperialista kongresszus munkálatai javában folynak. Henry Barbusse nyilatkozata szerint harmincöt ország delegátusai jelentek meg, összesen mintegy kétezer résztvevővel. Harmincezer pacifista egyesületet képviselnek a delegátusok, nagyjából radikális irányzatúak. Ennek dacára — jegyezte meg a világhírű író — a gyűlés „nem” a szovjet jegyében áll. A vezetőbizottság tagjai

Romain Rolland, Henry Barbusse, Dreiser Theodor, Einstein, Gorkij Maxim, Heinrich Mann, Bernard Shaw és Sunyatsen asszony, a nagy kínai forradalmár és szabadsághős özvegye.

Váriák Clara Zetkint a német és Cachin Marcelt a francia kommunisták képviselőiben, akik nagy beszédet fognak tartani. A kongresszus mellett külön gyűlést tartanak a háborulleves orvosok is a világ minden részéből, akik főleg gázháború ellen demonstrálnak.

A kongresszus munkája nem fog manifesztumokat kimerülni, hanem állandó bizottságokat alakítanak, amelyek minden országban megszervezik az imperialista háborús készülődések elleni aktív harcot.

1932 szept. 1-ig kérhető az állampolgárok névjegyzékébe való felvétel

Bukarest, augusztus 30.

Néhány nappal ezelőtt a kamara ülésén Marton Ernő dr. zsidópárti képviselő szűzbeszédében kért felvilágosítást az állampolgársági anomáliák megszüntetésére vonatkozólag.

Mintegy válaszul erre a valóban időszerű és rendkívül fontos kérdésre, az igazságügyminiszterium most új törvényjavaslatot készített amely — ha megszavazzák és végre is hajtják — csakugyan módot ad az állampolgárok százezreinek hogy függőben levő állampolgársági ügyüket végre kielégítő formában rendezzék.

Popovici Mihály igazságügyminiszter törvényjavaslata nagyon rövid, s mindössze csak annyit tartalmaz, hogy mindazok, akik az állampolgárok névjegyzékéből kimaradtak, 1933 szeptember elsejéig is kérhetik felvételüket az állampolgársági listákba.

Ezt a nagyfontosságú törvényjavaslatot, amely az 1924 évi törvény hibáit lesz hivatva pótolni, értesülésünk szerint az igazságügyminiszter még a parlament mostani rendkívüli ülésszaka elé szándékozik terjeszteni.

Lengyelország után Franciaország is cserbenhagyja Romániát?

Páris, augusztus 30.

A francia politikai élet homlokterében változatlanul a francia-orosz megnevezésű kérdés áll. A „Manchester Guardian” párisi levelezője hangsúlyozza, hogy a szerződés csakis azon lisszák meg, hogy a francia kormány nem akar szerződést kötni szövetségese, Románia nélkül, azaz előbb bevárja a román-orosz egyezmény megkötését. Ezt azonban nem nagyon tartja valószínűnek az angol lap és azt hiszi, hogy Herriot hajlandó lesz Romániára való tekintet nélkül aláírni és a parlament jóváhagyása alá bocsátani az orosz szerződést.

A francia baloldali sajtó legnagyobb részét hallgat, vagy a szerződés mellett nyilatkozik. A jobboldali sajtó támadja az oroszbarátság tervét. Az „Echo de Paris” emlékeztet rá, hogy a kormánynak, hogy Franciaországot fogadalmá köti szövetségeseihez, hogy nélkülük nem ír alá ilyen szerződést. Ezzel — írja a lap — Romániát, amely amugy is elégedetlenkedik a lengyel-orosz paktum miatt, más orientálódás felé fogja kényszeríteni. — Ilyen hajlandóság már amugy is megnyilvánult Bukarestben!

Ez a másfelé orientálódás a körülbelül egy év előtt történetekre céloz, amikor Románia gazdasági kérdésekben Német-

országgal kacérkodott. A francia lap szerint Románia azóta „gyanus”.

A többi jobboldali lapok is a francia-orosz paktum ellen irnak, de rezignáltan jegyzik meg, hogy „a szerződés aláírása már majdnem biztos”. Ezt állítja a „Journal des Debats” is.

A francia-orosz szerződés olyan jelentős világpolitikai esemény, amelynek nagy kihatása lesz Románia helyzetére. Kétségtelen, hogy Románia ekkor teljesen elszigetelve fog állani a nemzetközi politika terén és el lehetünk készülve arra a meglepetésre is, hogy kényszerülve lesz egészen új politikai összeköttetéseket teremteni.

Lengyelország közvetít a Szovjet és Románia között

Bukarest, augusztus 30.

Ismeretes, hogy Beck ezredes, lengyel külügyi államtitkár, Bukarestbe érkezett. Beck kedden délelőtt hosszas megbeszélést folytatott Vajda miniszterelnökkel, valamint Gafencu külügyi államtitkárrel. Egészen bizonyos, hogy

ezek a szigorúan bizalmas megbeszélések az orosz-román megnevezésű szerződéssel állnak összefüggésben.

Ugy látszik, Lengyelország ismét közvetíteni akar a szovjet és Románia között.

Amíg Beuthen szelleme uralkodik, Hitlerék nem fedezik a kormány működését

Hétfőn este az összes német pártok értekezletet tartottak

A nemzetiszocialisták értekezletén Hitler is beszédet mondott s abban a következőket szögezte le:

A nemzetiszocialista párt soha sem nézett olyan bizalommal a jövő elé, mint ebben a pillanatban. Arról szó sem lehet, hogy a párt együttműködjen a Papenkormányjal, mert

amíg az a szellem uralkodik, amely a beutheni ítéleteket meghozta, a német nemzetiszocialista párt nem fedezheti a kormány működését.

Papennek különben is minden kapcsolata hiányzik az eleven néptömegekkel.

ÓRIÁSI IZGALOMMAL VÁRJA A NÉMET FŐVÁROS A BIRODALMI GYÜLÉS MEGNYITÁSÁT

Ma délután 3 órakor nyílik meg a német birodalmi gyűlés s ezt a szinte történelmi nevezetességének ígérkező aktust a birodalom fővárosának pártállásra való tekintet nélkül feleslegessé érdeklődéssel és hallatlan izgalommal várja.

Már a déli órákban megindult a kíváncsiak néppándorlása a Reichstag épülete felé. A birodalmi gyűlés palotáját azonban egészen nem közelítheti meg az érdeklődő néptömeg, mert a katonaság és a rendőrség rendkívül erős készültséggel

szállotta meg az épület környékét. Berlin egyébként is az ostromállapot vagy mozgósítás képét mutatja. Erős őrségek cirkálnak az utcákon s helyőrségi csapatok és rendőrlaktanyák riadókézsültségben várják, hogy az esetleges rendezavarásokat idejében elfojthassák.

ISMÉT MERÉNYLETEKBE ÉLI KI MAGÁT AZ ELFOJTOTT PÁRTGYÜLŐLET

A birodalmi gyűlés megnyitását megelőző 24 óra ismét az erőszak és a véres merényletek jegyében zajlott le.

Hétfőn este Charlottenburgban három nemzetiszocialista a párhelyiségbe akart bemenni, amikor a sötétből ismeretlenek rájuk tüzeltek. A golyók

az egyik nemzetiszocialistát azonnal megölték, a másik kettőt pedig súlyosan megsebesítették.

A merénylők az esti sötétségben nyomtalanul elmenekültek.

Súlyos összeütközés játszódott le Berchenben is a nemzetiszocialisták és birodalmi lobogószövetség emberei között. Az ellenfelek bárdokkal és botokkal támadtak egymásra s az utcai közelharc olyan komoly kimenetelű volt, hogy Voglert, a nemzetiszocialista rohamosztag helyi vezetőjét és Wirts birodalmi lobogószövetségi vezetőt vérbefagyva szállították el az útközlet színhelyéről. Rajtuk kívül a verekedésnek még több könnyebb sebesültje is volt.

Hasonló zavargásról érkezett jelentés Kadebusch városkából is.

Csődbe jutott a legnagyobb amerikai dohánygyár

Newyork, augusztus 30.

Az amerikai üzleti életet újabb óriási arányú bukás rázta meg. Az United Cigarettes Company, az Egyesült Államok egyik legnagyobb dohánygyára, kilenc és félmillió dollár passzívával csődöt jelentett be.

Haldoklik dr. Járossy Dezső temesvári főpap

Temesvár, augusztus 30.

Egerből ideérkezett hírek szerint az öt-tani irgalmasrend kórházában fekvő dr. Járossy Dezső pápai kamarás, a zenei téren is nagy hírnévnek örvendő temesvári főpap állapota válságosra fordult. A főpap hír szerint haldoklik.

Három öngyilkosság történt tegnap Bukarestben

Bukarest, augusztus 30.

Tegnap éjszaka a Matasari utca 22 sz. alatt Veronica Gavriulescu harmincöt éves asszony öngyilkosságot követett el. Az asszonyt előző délután Dobro Stefan mechanikus, akivel vádházasságban élt rettenetesen elverte. A szerencsétlen nő, aki öt hónap óta áldott állapotban van, elkeseredésében jöttinkurát, szódát és szublimátumot kevert össze és megitta a hatalmas adag mérget. Életveszélyes állapotban szállították a kórházba. — Marinescu Elena asszony, szintén tegnap éjszaka, 105 gram amoniakkal megmérgezte magát. Kórházba szállították. — Az Armoniei utca 1 szám alatt pedig egy huszonkét éves szolgáló akart véget vetni életének. Nyolc skatulya gyufa fejét oldotta felmeleg vízben és egy hajtasra kiitta. Szintén kórházba szállították.

Amerika évi 300 millió dollárt veszít az ottavai angol egyezmény miatt

Newyork, augusztus 30.

Hull amerikai szenátor nyilatkozata szerint az Északamerikai Egyesült Államok kereskedelme az ottavai angol világbirodalmi konferencia határozatai folytán nem kevesebb, mint háromszázmillió dollárt veszít évente. Hull szenátor azt az ellenszert javasolja, hogy Amerika a nemsokára összeülő világgazdasági konferencián kényszerítse ki a vámtarifák további emelésének eltiltását.

Ez a hír is érthetővé teszi Amerika orientálódását a szovjet felé, amellyel lapunk külön helyen foglalkozunk.

Az egyiptomi miniszterelnök — a magyar miniszterelnöknél

Budapest, augusztus 30.

Mint már jelentettük, Budapestre érkezett Ismail Sedky pasa, egyiptomi miniszterelnök. Károlyi miniszterelnök ebédet adott a vendég tiszteletére, ahol megjelentek a magyar politikai és művészi élet reprezentánsai, valamint a sajtó képviselői.

Sikkasztó újságbizományosok

Nagyvárad, augusztus 30.

A nagyváradai rendőrség eljárást indított Laczó Zsigmond és Erdélyi Illés újságárusok és bizományosok ellen, mert Laczó kilencezer, Erdélyi pedig 6710 lejt tartott magánál vissza a hírlapok árusításából befolyt és elszámolási kötelezettség alá eső összegekből. A két újságárus kihallgatása alkalmával töredelmesen beismerte hogy a kérdéses összegek befolytak hozzájuk, de azokat elköltötték és most nem is tudják visszatéríteni. A nagyváradai rendőrség bünyügyi osztálya a jegyzőkönyvek lezárása után a két újságárust átadta az ügyészségnek.

Nem az első eset az erdélyi magyar kisebbségi sajtó történetében, amikor az újságbizományosok elikkasztják az árusításból származó bevételeket. Eddig azonban nagyon ritka esetben indítottak eljárást a sikkasztó újságbizományosok ellen, akik néha egészen tekintélyes összegek erejéig károsították meg a lapvállalatokat. Az okiráltságban szokásos joggyakorlat azonban az ilyen eseteket sikkasztásnak minősíti és az elszámolásokat pontosan nem teljesítő bizományosok ellen a bünyvadi eljárást írja elő. Ezt az elvet érvényesítette a nagyváradai rendőrség és ügyészség is, amikor a két újságárust sikkasztás miatt letartóztatta és ellenük az eljárást megindította. Végre valóban rendet kell teremteni az erdélyi újságkiadásban ezen a területén, mert a mai mostoha viszonyok között a lapkiadó vállalatok nem nézhetik közömbösen a lelkiismeretlen újságárusok óriási károkat okozó garázdálkodását.

Moratorium az elmaradt városi konverzió helyett

Bukarest, augusztus 30.

A kamarába parlamenti iniciatívából újabb törvényjavaslatot nyújtottak be, amely burkolt formában hathónapos moratoriumot léptet életbe. A tervezet így hangzik:

1. Felfüggesztendők a kényszervégrehajtások mindenféle vagyontárgyra 1935. március elsejéig. 2. A felfüggesztések egész ideje alatt a követelések kamatozása a Banca Naționala bankratájával egyenlő. 3. Nem esnek felfüggesztés alá a vagyontárgyakra elrendelt, a fedezeteket biztosító intézkedések, valamint a jövedelemre vonatkozó végrehajtási ténykedések. 4. A szekvesztrált javak elszállításiával járó kényszervégrehajtások tilosak. 5. A jelen törvénnyel ellentétes minden intézkedés felfüggesztetik. A törvény a kihirdetés időpontjában lép életbe.

A javaslat indokolása kifejti, hogy a törvény célja megakadályozni, miszerint vagyontárgyakat nevetséges áron elárverezzenek. A javaslat ellen azonban a parlament törvényelőkészítő bizottságának máris több kifogása van. Főleg azt kívánják, hogy a moratorium alól vegyék ki

az állammal szembeni tartozásokat, a munkaviszonyból eredő kötelezettségeket, lakbérhátralékokat és még több fajta adósságot.

A törvényjavaslat előreláthatólag nagy vitát provokál a parlamentben, mert számos érdekét érint. Félő, hogy ezt a törvényt is olyan formában véglegesítik, amely csak a nagyadósoknak szolgál majd javára.

B. L. 2. OLDAL

Kínai csapatok ostromolják Mukdent

Mukden, augusztus 30

A japán-kínai háború, amely Sanghai és Mandzsuria megszállása óta szakadatlanul tart tegnap ismét Mukden környékén lángolt fel. Kínai szabadseregcsapatok megrohanták Mukdent és a környékén levő japán stratégiai állásokat. A kínai offenzíva főleg a japán légikikötő és az újonnan épített arzenál ellen irányul.

A japánok tankokat vonultattak fel és mozgósították a környéken állomásozó

csapatokat. — Az eddigi jelentések szerint a harcok a legnagyobb hevességgel folynak, a kínaiak még mindig támadnak. Mukden utcáit holttestek borítják.

Újabb jelentés szerint a japán csapatok ellentámadásba mentek át és kiszorították Mukdenből a kínai felkelőket. A légi kikötő és arzenál csak jelentéktelen károkat szenvedtek, de a pályaudvart és egyéb katonai berendezéseket teljesen összerombolt állapotban hagyták hátra a kínai csapatok.

Bomba robbant az etampesi béketáborban

A robbanás három magyar gyermeket is megölt

Páris, augusztus 30.

Az elvakultságnak és elszántságnak legfelháborítóbb bizonyítékát adták azok az eddig ismeretlen merénylők, akik vasárnap délben megdöbbentő módon zavarták meg az ugynevezett etampesi béketábor gyűlését.

Étampes mellett ugyanis van egy tábor, amely a különböző nemzetek ifjúságának a megbékítését és a nemzetközi együttműködésre való nevelést szolgálja. Ez az egyesület vasárnap nagy ünnepséget rendezett, amelyen a megjelent vezető emberek lelkes beszédekben üdvözlötték a jövődö nemzedéknek ezt az egye-

sülését, amely a béke szellemének megerősítését igéri.

Az egyik szónoklat közben az emelvény alatt egyszerre bomba robbant.

A robbanás szétvetette a pódiumot és a közelállók közül számosat súlyosan megsebesített.

Ugy a felnőttek, mint az ifjak köréből.

Egy három magyar ifju áldozata is van a merényletnek.

A rendőrség a legerélyesebb nyomozást vezette be a felháborító és megdöbbentő merénylet ügyében. Nincs kizárva az sem, hogy a pokolgépet a nacionalisták helyezték a pódium alá.

Windischgrätz herceg meg akarja zsarolni Horthyt és a magyar kormányt

A frankhamisító Herosztrafeszt leleplezésekkel fenyegetőzik, ha nem kap pénzt

Budapest, augusztus 30.

Hatalmas port vert fel annak idején nemcsak Magyarországon, de egész Európában a frankhamisítási per, amelyben tudvalevőleg igen sok közismert személyiség szerepelt. Főszereplője Windischgrätz herceg volt, aki most négy évvel az események után levelet írt Horthy kormányzónak. A herceg azt írja, hogy eddig hazafias okokból nem beszélhetett és nem írhatott a frankhamisítással kapcsolatban senkinek. Most azonban kénytelen beszélni, mert Magyarországon, minden ígéret és fogadalom ellenére, semmit nem teljesített abból a bizonyos rehabilitálásból, amivel neki tartozik.

Elismeri, hogy a kormányzó parancsa folytán néhány magasabb rendű tiszt valamelyes erkölcsi elégtételt szolgáltattott neki, azzal, hogy a magyar hadseregben ezredesi rangot kapott. Azt is elismeri, hogy valamelyes anyagi kielégítést is

kapott, ugyancsak Horthy parancsára, azonban nem adták meg neki a magyar állampolgárságot, amelyet viszont négy teljes éve állandóan ígérnek.

A herceg leveleiben még a következőket írja: Nem szép, hogy akkor, amikor ő Horthy beleegyezésével, sőt egyenesen azért, hogy Magyarországot pénzügyi helyzetén segítsen, résztvesz egy ilyen nagy szabású dologban, kizárólag hazafias érzésből és a szem előtt tartva a magyar kormány bizalmas ígéreteit és fogadásait, ott tart, hogy négy év után semmit sem lát megvalósítva az ígéretekben és érdekeiből. Holott azokért Horthy maga vállalta a felelősséget.

Ebben a kedélyes stílusban kéri a kormányzót, hogy intervenáljon érdekében a magyar kormánynál, mert ha nem valósítja meg hazug fogadalmaikat, úgy igen kellemetlen részletei a frankhamisítási ügynek, napvilágra kerülnek.

A tusnádfürdői tragédia fináléja:

Nem gyilkosság, hanem öngyilkosság történt

Schusster Katalin a rossz bánásmód elől menekült a halálba Singer Dávid alibit igazolt

Csikszereda, augusztus 30.

A tusnádfürdői nevelőnő tragédiájának rejtélye megoldódott. Paladie rendőrkormányzó leutazott Bukarestbe, hogy megállapítsa: Feldstein Vilmos igazgató apósa, Singer Dávid hol tartózkodott az augusztus 16-ról 17-re virradó éjszaka. Singer ugyanis a vizsgálat folyamán azt a vallomást tette, hogy azon az éjszaka megjárta Bukarestet s Paladie kormányzó éppen ennek megállapítása érdekében utazott le a fővárosba. A rendőrtiszt utjának eredménye az, hogy Singer igazat mondott s

a hihetetlenül rövid idő alatt valóban megjárta a fővárost,

ahol Hornstein dr. orvost látogatta meg s vele súlyos idegbetegségben szenvedő feleségének állapotáról tanácskozott.

Kétséget kizárólag megállapította a nyomozás azt is, hogy Singernő olyan súlyos hisztériában szenved, hogy rohamai alkalmával törni-zuzni szokott. Hisztériás kitéréseinek gyakran esett áldozatul Schusster Katalin is. Bizony, hogy a tragédia éjszakáját megelőző délutánon is brutálisan rátámadt a szerencsétlen leányra s akkor tépette össze Schusster Katalin egyik ruháját. És ez keserítette el a szerencsétlen leányt annyira, hogy öngyilkosságra határozta el magát. A vizsgálat nem tudta kétséget kizáró-

lag megállapítani, hogy felmosták-e másnap reggel a nevelőnő szobáját? De ha fel is mosták volna, az esetleges vérvonalakat ugysem tüntethették volna el véggel, mert azokat egy uton napokkal később is kimutathatták volna.

Az a gyanu is megdőlt, hogy Feldstein igazgatóék szipolyozták Schusster Katalint.

Megállapították, hogy a nevelőnő nevére az egyik bukaresti bankban 40 ezer lejt helyeztek el még a múlt évben.

A család tagjai kereken tagadják, hogy Schusster Katalintól kölcsön vettek volna, hiszen közismert dugszagd emberek. Carnet dr., aki a nevelőnő holttestét felboncolta, határozottan állítja, hogy Schusster Katalin élve került a sinekre.

Olyan sérüléseket, amelyek a halált okozhatták volna, az elgázolás pillanata előtt is, a holttesten nem fedeztek fel.

A gyilkosság gyanúját most egyedül Netoteanu csikszeredai csendőrszázados tartja fenn a felizgatott furdóvondégekkel együtt. A vizsgálat eredményei azonban azt bizonyítják, hogy Schusster Katalin a rossz bánásmód és Singer Dávidné hisztériás rohamai elől, önként menekült a halálba.

Antineuralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén, idegzsák stb. ellen. Csak a eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos felzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban. SzF 17171

Braziliában súlyosodik a helyzet

Montevideo, augusztus 30.

A forradalmi helyzet egyre súlyosabb. A korábbi politikai rendszer főbb képviselői, köztük volt miniszterek, elmenekültek a fővárosból és az a tervük, hogy a sanpaolói felkelők javára előmozdítsák a lázadás sikerét, Carais Norona tengerenagy a braziliai hajóhadat hívta fel, hogy a forradalom mellett szálljanak sikkra. Az egész fronton egyébként harcok voltak tegnap, amelyen mindkét részről sokan estek el.

Porto Allegreből jelentik, hogy a forradalmárok elfoglalták San Pedro városát és utban vannak, hogy Santa Mária is elfoglalták.

Újjászervezik az erdélyi katasztert

Bukarest, augusztus 30.

Ministeriumi rendelet szerint újjászervezik az erdélyi és bánáti kataszteri szolgálatot. Kolozsváron kataszteri vezérfelügyelőség lesz. Kolozsváron, Szatmáron, Nagyváradon, Gyulafehérváron és Brassóban pedig kataszteri inspektorátus.

Folynak a francia-angol tárgyalások Németország felfegyverzéséről

London, augusztus 30.

Hétfőn délelőtt Jersey-szigetre érkezett Chauvelin és Mayer miniszterek társaságában Herriot francia miniszterelnök. A sziget angol kormányzója, Sir Herbert Samuel nagy beszédben üdvözölte. A hivatalos jelentés szerint Herriot azért utazott az angol szigetre, hogy ott kutatásokat végezzen. Ugyanis a francia nemzet egyik halhatatlanja, Victor Hugo, ezen a szigeten töltötte száműzetését. A „Journal des Debats” azonban máris megállapította, hogy a francia premier nem ezzel a romantikus és kulturális céllal utazott el, a mai viharos politikai helyzet közepette, a történelmi nevezetességű szigetre, hanem az angol kormány megbízottjaival a német felfegyverzésről tárgyal.

Egy könyvkereskedő — aki nem ismeri Móricz Zsigmondot

Évekkel ezelőtt itt élt Erdélyben Móricz Miklós dr., mint a Brassói Lapok szerkesztője. A rendkívül rokonszenves közgazdász valamikor Budapestben, mint az ottani Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára működött. Amikor idekerült Erdélybe, régi ismerősei rendszeren úgy mutatták be az új ismerősöknek, hogy

— Móricz Miklós dr., Móricz Zsigmondnak az öccse.

Móricz Miklóst kezdte bosszantani, hogy itt Erdélyben mindenki jobban ismeri a bátyját, mint őt magát és egyszer bohém társaságban elmesélte, hogy a legboldogabb akkor volt, amikor pesti könyvkereskedőjéhez, akinél állandó folyószámlája volt, beállított a bátyjával, a nagy regényíróval. A könyvkereskedő segéd boldog izgalommal rohant be a gazdájához, az irodába, hogy jelentse neki:

— Főnök ur! Itt van Móricz Zsigmond! A könyvkereskedő felüti fejét a főkönyvből.

— Ugy. Aztán mit akar?

A segéd, aki egész odavolt, hogy a nagy regényíró személyesen megtisztelje a boltjukat, hüledezett:

— De főnök ur! Móricz Zsigmond van itt!

— Hát aztán!

— A Móricz Miklós ur bátyja! — tör ki kétségbeesetten a segéd.

— Erre már a kereskedő is felkél.

— Ugy, a Móricz Miklós ur bátyja, az más...
Es kisietett a boltba, hogy üdvözlje illusztris vendégeit.
Ez volt az egyetlen esete Móricz Miklósnak, amikor őt ismerték jobban és nem a regényíró bátyját. És ez is egy könyvkereskedőnél történt...

SZEPTEMBER 1.

A konverziós mentőcsónak

"Hiába minden, megoldás nincsen".
Argeloianu parlamenti beszédéből.

A hajó nyilvánvalóan süllyedt, zivatara tenger közepén, amelyet az összes világtérképeken úgy jelöltek, hogy: világválság. Az iránytű felmondta a szoiáglátást, a kapitányok, kormányosok és tisztok zsebre vették a busás izetést, de minden ígéretük a megtalálható part irányában áttatásnak bizonyult. Ha a kétségbeesett utasok néha fenyegetően a nyakukra másztak, vállukat vonogatták és szertemutogattak a viharzó óceánon: nézzétek, ez a hajó is süllyed, az is, amaz is. Mert ennek a tengernek a neve: világválság.

De mikor már megijedtek az utasnyáj vesztől, nagy vonakodva mégis kezdtek leeregetni egy mentőcsónakot. Rá volt írva: konverzió.

Ahogy a daruk jajongva megcsikorogtak, hogy leereszsek a mentőbarkát, a tisztok még végigrikkantották a fedélzeten: "Leborulni és hálaimát zengeni nekünk, hogy megmentünk benneteket!"

A sokaság leborult, kezét-lábát csókolt, hálaimát mondott s azután szorongva várta a menekülést. De a tisztok végigkacsintottak gyakorlott szemükkel az utasok arcán és rámutattak egy külön csoportra, amelynek garmadája hallgatólag állt ott, de éppen némaságukban volt valami ijesztő. Arcuk barna volt, mint a földtelen tűró tömege, amely paloták és autók hetyke raját hordja hátán. És mély ráncok szaladtak keresztül a viharozott öreg utasok arcán, mint évezredek korbácsütések nyomai. A tisztok rájuk mutattak.

— Ezek menekülnek, nekik van rá a legnagyobb szükségük.

Akkor a hopponmaradt utasok raja felzúgott. Illedelmes kérésre nyújtották fel két iskolásgyermek-ujjukat és kiabáltak karban és külön-külön:

— Mi is akarunk, alattunk is süllyed a hajó!

Iparosok üres kezét emélték az égnek, mert végrehajtott kiragadták belőlük az utolsó kenyérkereső szerszámot is.

Kereskedők statáriális adóvégzéseket és b. nejük briliánsainak zálogcéduláit lengették.

Nyugdíjasok, hadirokkantak beváltatlan utalványok csomóit emelgették.

A földbirtokosok is igazolták nyomorukat, milliós váltókat mutogatván és lennhangon jajongtak: Nem fut jól a csikó, sem a versenytérén, sem a kaszinóban és a buzáért is keveset szurkol le a szenzál. Vegyenek fel minket is!

És feljajongott mindenki a hajón, minden rangból, foglalkozásból, fajtából és korból. Nem is szóla a hajófenék patkányúri népséggéről, akik egyéb vágyon híján csak pusztá, amugy is nyomorúságos életüket szerették volna konvertálni, meghosszabbítani kicsikét, lehetőleg a partraszállásig. Mert a hajó bordázatán nagy sebek hasadtak és sokan fulladtak, felpuffadtan uszkáltak már a beáradó ár tetjén. Könyörgő karok erdejé emelkedett a viharos égnek. Mindenkinek rárohant volna az egyetlen nyomorult kis mentőbarkára.

A kormányosok azonban vállat vontak és szóltak: „annyan nem férnek rá.” És felmentek dus bufelejtő lakomára a legfelsőbb fedélzetre, ahová legkésőbb nyomul fel az ár. Elbusult zugolódás zengett a nyomukba, de csak mennyire az utasok bátorságától tellett, mert a nagy hangosok számára mindig készen állott a sós vízben áztatott, keményszbéni hajókötél.

Akkor az egyik aranyaszomántos cinikus mosollyal odasétált a morgó tömeghez és odaköpte nekik, kivéve a pipát a szájából:

— Ugyan ne esnekedjete annyit. Hiszen az a mentőcsónak is aligha menekül az örvényből, ha elsüllyedünk. Nincs megoldás, nincs menekvés.

— Urunk, okos urunk, nagy urunk, gazdag urunk, hát akkor mi lesz mindnyájunkkal? — vitottak fel mindenfelől.

Ó azonban vállat vont, ő nem érezte magát feleletre kötelezve és felballagott a többiek után a legfelsőbb fedélzetre. Az utasok pedig kalapácsoló szívvvel néztek szét az örvénylő horizonton, a közelgő től jéghegyei és dermesztő szelei elébe.

k. g.

A végletek találkoznak

Amerika és a szovjet Japán ellen — Közös hadikikötőt építenek — Orosz rendelkezések tömegét kapja az amerikai hadiipar

Berlin, augusztus 30.

Német politikai körök különös érdeklődéssel kísérik a szovjet és Amerika között folyó tárgyalásokat. Ujabbban feltétlenül beavatott forrásból az a hír terjedt el, hogy a newyorki Chaise National Bank

negyvenmillió dollár kölcsönt ad a szovjetnek.

A német lapok rámutatnak arra, hogy a bejósolt orosz-amerikai közeledésnek ez az első jelentős lépése, amelyet azonban rövidesen újabbak fognak követni.

A német közlemények a leghatározottabban állítják, hogy

a kölcsön realizálásával egyidejűleg be-

következik a szovjet diplomáciai elismerése Amerika részéről. Ugyanakkor Amerika eltörli az eddigi követelt háborúelötti orosz adósságokat.

Ezek a tartozások a cári dókból maradtak fenn s eddig vita tárgyát képezték, mert Oroszország nem akarta elismerni azokat.

Ennek a nagy engedménynek az az ára, hogy a jövőben a szovjet összes hadiipari rendelkezéseit amerikai cégeknek fogja adni. Ebből a célból Amerika és a szovjet között egyezmény létesül, amely részletesen megszabja a politikai és gazdasági együttműködés részleteit.

Üzlet, üzlet...

Ami a kereskedelmi részt illeti, az amerikai ipar biztosítékot kap, hogy tömeges rendelkezésekben lesz része Oroszországból. Az amerikai kormány így akarja enyhíteni a munkanélküliséget.

Politikai téren pedig a szovjet és Amerika egyesült ereje helyre fogja állítani az egyensúlyt a távolkeleten és megsemmisítik a jelenlegi japán hegemóniát.

Ez az utóbbi kérdés annyira égető Amerikára nézve, hogy mielőtt még az orosz-amerikai megállapodás létrejött volna, máris

amerikai mérnököket küldtek Kelet-sibériába, akik a japán tenger felé eső orosz parlon tengeri kikötőbázist építenek.

A kikötők a legkitünőbb amerikai mérnökök vezetése alatt épülnek. A washingtoni kormány a mérnökökön kívüli szakmunkások egész seregét bocsátotta a szovjet rendelkezésére és a legmodernebb amerikai gépeket szállította oda, hogy az építendő stratégiai pontok a legfejlettebb haditechnika minden vívmányával el legyenek látva. A kikötőt természetesen az orosz és amerikai flotta közösen fogja használni — szükség esetén...

Igy került szövetségbe, sőt mondhat-

nánk barátságba, a világ két legelőtérőbb felépítési állama, Amerika, a legfejlettebb kapitalista ország és az orosz szovjet, a kommunista államrend képviselője. A két félelmetes világhatalmat főleg a legutóbbi idők két döntő jelentőségű eseménye kényszerítette szövetségbe: az ottawai angol világbirodalmi konferencia és japán imperialista rablóhadjárata a távolkeleten. Az ottawai konferencia határozatai, az angol világbirodalom tartományainak egymásközi fokozott áruforgalma, Amerika számára kivitelének érzékeny csökkenését jelenti, Japán terjeszkedése pedig a gyarmatosított Kínában veszélyezteteti az amerikai gazdasági érdekeket.

Az amerikai-orosz barátkozás nagy riadalmat okozott nemcsak Japánban, hanem Európában is. A legérzékenyebben sújtja Németországot, amely az utóbbi időben felhagyott eddigi oroszbarát politikájával s most válaszul a szovjet elvonja tőle hatalmas ipari rendelkezéseit. A berlini jelentés is hangsúlyozza, hogy német hivatalos körökben óriási megdöbbenést váltott ki az amerikai-orosz szerződés híre. A rapallói egyezmény, amely a német-orosz barátság alapja volt, ezek után szinte semmisnek tekinthető.

Papen és Hitler között meghiusult az utolsó tárgyalás is

Karhatalom védelme alatt nyitják meg a német birodalmi gyűlést

A centrum és Hitler koalíciót kötött — Nemzeti szocialista lesz a birodalmi gyűlés elnöke

Berlin, augusztus 30.

Kedden délután a német birodalom szinte háromhónapos izgalom és hol csendes, hol véres polgárháboru után elérkezik ahhoz a határkőhöz, amelynél eldőlt nemcsak a Papen-kormány, hanem az alkotmányosság, vagy a diktatura kérdése is.

Az utolsó 24 óra leforgása alatt, a német politikai csoportok elkeseredett versenyfutásának finisében ismét bizalmas tanácskozások voltak a kormány és a nemzetiszocialisták, továbbá a centrum és a nemzetiszocialisták között.

Egészen logikus és szükségszerű volt mind a két megbeszélés, mert egyrészt a kormánynak van szüksége a hatalmas ellenzéki tábor pillanatnyi jóindulatára, vagy legalább is semlegességére, másfelől pedig az ellenzéknek is fel kellett készülnie arra, hogy a Papen-kormányt megakadályozza a parlament feloszlatásában és a diktatura bevezetésében. Mindkét oldalról tehát az az álláspont győzedelmeskedett pillanatnyilag, hogy az alkotmányosság látszatát meg kell őrizni.

A müncheni beszámoló után Papen kancellár és Gayl báró birodalmi belügyminiszter visszataztak a német fővárosba, ahol hétfőn együttesen fogadták Hitlert, a nemzetiszocialista párt vezérét. Ez a tárgyalás rendkívül érdekes, bár a jelek szerint teljesen eredménytelen volt.

Papen ugyanis arra kérte Hitlert, hogy a nemzetiszocialisták a birodalmi gyűlés megnyitására szüntessék be az obstrukciót és ne szavazzák le a birodalmi kormányt.

A tárgyalásokról szóló jelentések szerint sem Papen, sem Hitler nem adták fel álláspontjukat s a horogkeresztes vezér kijelentette, hogy a kancellár kérését nem teljesítheti.

A másik tárgyalás a nemzetiszocialisták és a centrum között játszódott le. Ennek az volt a célja, hogy a két párt magatartását határozzák meg a birodalmi gyűlés megnyitására. A két párt

megállapodása szerint a nemzetiszocialisták nem csinálnak botrányt, hogy Klara Zetkin kommunista képviselőt megakadályozzák a korelnöki szék elfoglalásában, hanem megelégednek a formális tiltakozással. Erre azért van szükségük, mert nem szabad megakadályozniok az új parlamenti elnök és tisztikar megválasztását, különben már idejük sem volna arra, hogy a birodalmi gyűlés feloszlatásának terve ellen nyomtatékosan tiltakozhassanak.

A centrum és a nemzetiszocialista párt tehát megegyezett s a birodalmi gyűlés premierjén nemcsak ebben a tekintetben támogatja egymást, hanem abban is, hogy a tisztikar élére odavigyék a maguk embereit.

A birodalmi gyűlés ugyanis az ünneplés megnyitása után még egy ülést tart a tisztikar megválasztására. A nemzetiszocialisták és a centumpárt megegyezése értelmében

a birodalmi gyűlés elnökévé nemzetiszocialistát választanak, legnagyobb valószínűség szerint Stör képviselő személyében.

Az egyik alelnöki méltóság a centrumé lesz. A centrum jelöltje Esser képviselő. Hírek szerint az egyik alelnöki tisztre Eckenert, a Graf Zeppelin parancsnokát is jelölik.

PAPENÉK HINDENBURG ELŐTT

Papen kancellár, Gayl birodalmi belügyminiszter, Schleicher tábornok és Meissner, a Hitlerrel folytatott tanácskozás berekesztése után Neudeckbe utaztak, Hindenburg birodalmi elnökhöz, a kinek jelentést tettek a politikai helyzetéről, a birodalmi gyűlés megnyitásával előálló helyzetről és a birodalmi kormány gazdasági programjáról.

A pártok nagy izgalommal készülnek a birodalmi gyűlés megnyitására. Ezt megelőzően a nemzetiszocialista képviselők a Kaiserhof-szállóban, Hitler főhadiszállásán összegyűltek és hűséget esküd-

tek a vezérnek. Megfogadták, hogy parancsait és utasításait mindenben híven fogják követni.

De éppen olyan lázasan és aggodalmasan készül a birodalmi kormány is a parlament előtt való bemutatkozásra. Számolnak azzal, hogy a fővárosban délután zavargások, vagy legjobban esetben is tüntetések lesznek s éppen ezért

az egész berlini rendőrséget riadokészültségbe helyezték.

A Reichstag épületének környékét rendőrség és katonaság szállja meg s így a német birodalmi gyűlés szuronyok és gummibotok védelme alatt tartja meg megnyitó ülését.

Dolgoznak a vasgárdisták

Egy szindarab miatt inzultáltak Galacon a zsidókat és szembe szálltak a rendőrséggel

Bukarest, augusztus 30.

Galacón hétfőn este a vasgárdisták, mintegy kétszázan, felverték a várost és megverték, inzultálták az utcákon és nyilvános helyeken talált zsidókat. A garázdálkodás ürügye az volt, hogy a Galacón játszó zsidó színtársulat egy ilyen című darabot szerepeltet a műsorán: A marasesti fronton semmi ujság. A kivonult rendőrök, kiknek még a revolvereit is elvették a vasgárdisták, csak megerősített osztagokkal akadályozhatták meg a nagyobb vérengzést és pusztítást

Lelkesen ünnepelték a hazatért magyar olimpiai bajnokokat

Budapest, augusztus 30.

Hétfőn este hazaértek az olimpián részt vett magyar tornászok, birkózók, atléták és hölgyvívók. A hivatalos üdvözlésre Pelle világbajnok válaszolt. A fogadtatásra több ezer főnyi tömeg gyülekezett össze, amely lelkesen ünnepelte a bajnokokat és vállon vitte őket autóikhoz. Az olimpiákon végig a városban lelkesen ünnepelték.

Kínai matrózok lázadása egy angol hajón

Róma, augusztus 30.

A „Haliotis” angol petroleumszállító hajó fedélzetén lázadás tört ki. A hajó huszonhat főnyi kínai legénysége a rossz bánásmód miatt fellázadt, megtámadta a kapitányt és a hajó hat angol tisztjét. A kapitányt súlyosan megsebesítették.

A lázadás még a kikötőben történt és a gyorsan előhívott olasz katonaság megfékezte a matrózokat, akiket most szigorúan meg fognak büntetni.

A bukott bankok betéteseinek izgalmas gyűlése

Bukarest, augusztus 30.

Viharos gyűlést tartottak tegnap a bukaresti Eintracht étteremben a bukott bankok betéteseinek. Ventura elnök megnyitotta beszéde során örömmel üdvözölte az aradi betétes-társakat, akik

bünpádi feljelentést tesznek a Banca Marmorosch aradi fiókja ellen.

Óriási felháborodás kísérte Nicolae Ioan gimnáziumi tanár bejelentését, hogy a Banca Nationala likvidálni akarja a Banca Marmorosch nála fennálló ezerkétszázmillió felüli tartozását és azt kívánja, hogy a bank aktíváiból kétszáz millióval többet kapjon, mint amennyi a követelése. Coanda a konverziós törvényt bírálta. Elefterie ügyvéd felszólalásakor majdnem botrány tört ki, amelyet egyes verziók szerint a Banca Marmorosch által felbékelt egyének akartak rendezni. Végül Forizu rokkant kapitány számolt be Blank Arisztiddel folytatott tárgyalásairól. Állítólag a bankvezér megígérte a betétesek követeléseinek figyelembevételét. A gyűlés izgatott hangulatban ért véget.

„A hajfény” hajhigiénéjét is jelenti! Hogyan óvjuk meg hajunk egészségét? Ha utána öblítjük minden fajmosás után a Feketefejtű „hajfényvel”! A Feketefejtű „hajfény” a megpuhult haját újra rugalmasá teszi — adstringálja — és eltávolítja a hajból a lúgos maradványokat — tehát neutralizálja. A haj sima és rugalmas lesz, tiszta fényben ragyog: a Feketefejtű „hajfény” a haj fiatalítója. A „hajfény” minden Feketefejtű Extra-shampooon csomaghoz mellékelve van. Ehhez járul a praktikus habszemvédő, mely lehetővé teszi, hogy a fejmosást nyitott szemmel végezzük! Képviselet: J. Bartmes, ügynökség, Braşov.

GYERMEKKOCSIK

mélyen leszállított árak mellett

Wilhelm Oberth A. G.-nél

BRASSÓ, KORONA-szállóval szembe

A VILÁGTÖRTÉNELEM LEGGIGÁSZIBB CSALÁSA

Szent Ilonán nem Napoleon halt meg, s nem őt temették az Invalidusok domjába, hanem egy alter egóját

Páris, augusztus 30.

A színes ablaküvegen átszűrődik egy kőszá fénysugár és misztikus sugárnyalábokat vet Napoleon sírjára...

Az ezerszer lefotografált kép: A maszsziv márvány-szarkofág, melyet csak egyetlen nagy N betű díszít... s a világ minden tájáról idevetődött idegenek, akik órákon át, némán, megilletődve, szinte lélegzetüket is visszafojtva ott állanak a nagy Császár sírja előtt.

*

Az a broszura, amely most jelent meg és amelyet a párisiak már az első nap szétkapkodtak, Páris érdeklődését megint odairányította a Dome de Invalides nagy N betűs szarkofágja felé. A broszura történelmi adatokkal, egykori tanuvalomásokkal, hü fényképmásolatban közölt okmányokkal, hatvannégy oldalon keresztül próbálja bizonyítani, hogy

Waterloo után az angoloknak nem sikerült az igazi Napoleont deportálni Szent Ilona szigetére és nem Napoleon volt az, aki a száműzetésben meghalt és akinek holttestét ma olyan mélyéges kegyelettel őrzik az Invalidusok domjában.

A broszura szerzője Jean Romersa, munkája előszavában megemlíti, hogy csupán olyan bizonyítékokat közöl munkájában, melyek ma is, mindenki által ellenőrizhetők

és e kézzel fogható bizonyítékok alapján nem marad más hátra, mint a Napoleonról írott történelemkönyvek sürgős kiigazítása.

1808-ban Napoleon rendőrmisztere Fouché, azzal bízta meg a legügyesebb emberét, Ledru-t, hogy keressen valakit, aki annyira hasonlít a császárhoz, hogy adott esetben, nagy parádék, nagy felvonulások közben a császár vele helyettesíthető legyen. Ledru, aki mindezeket egy liúttichi könyvkiadónál 1840-ben megjelent emlékiratában mondja el, megemlíti, hogy ezzel Fouché, két legyet akart egy csapással ütni. Ő volt megbízva a császár személyes biztonságának őrzésével és soha sem lehetett tudni, hogy mikor érkezik Angliából valaki, aki az angol kormány megbízásából merényletet akar elkövetni Napoleon ellen, már pedig az ünnepélyes felvonulások alkalmával bárki is könnyen oda fértközhett a császár közelébe, de másrészt maga a császár is végtelenül unta azokat az ünnepélyes alkalmakat, amikor órákon keresztül ott kellett állania a tábornokai között és a végnélkül felvonuló tömeg üdvözléseit viszonoznia kellett.

SEMTŐL SEMBEN A HASONMÁSSÁL

Ledru emlékirataiban részletesen elmondja, hogy néhány hónapi kutatás után tényleg sikerült is egy embert találnia, aki a megszólalásig hasonlított Napoleonhoz. Ezt az embert Francois-Eugéne Robeaud-nak hívták és Baleicourt nevű kis faluban Verdun közelében 1781. július 19-én született.

Baleicourt vasuton négy órányira van Páristól, tessék odautazni és a városházán bárkinek megmutatják a régi anyakönyveket — írja a broszura szerzője, — tehát az elsárgult könyv hetvennyolcadik oldalán, a második sorban bárki elolvashatja a Francois Eugéne Robeaud születéséről szóló feljegyzést.

Ledru a Napoleon hasonlítását Rochalve ezredes segítségével találta meg, a 3-as számú Voltigeur ezredben szolgált és az ezredben, mindenki a „kis káplár”-nak nevezte s sokat bosszantották azzal, hogy mennyire hasonlít a nagy császárhoz.

NAPOLÉON A — KERESKE-DŐSEGÉD

Amikor Ledru bejelentette főnökének, hogy megbízatása sikerrel járt, Fouché saját maga vezette Robeaud-t a császár elé. Fouché, aki különben is nagyon szerette a teátrális jeleneteket, a bemutatás előtt gondoskodott arról, hogy a császár mindennel meg legyen elégedve, nyhogy, amikor Napoleon dolgozó szobájának ajtaja felnyílt és Robeaud megjelent az ajtóban, Napoleon percekig szót sem tudott szólni a csodálkozástól. Ez a rejtélyes alterego a megszólalásig hasonlított hozzá, Robeaud alacsony, kissé hizásra hajlamos termetű Fouché előrelátásból Napoleon egy diszruhája fészült, az olajbarna arc, a dacosan felvetett ajak, a boltozatos homlokra simuló hajfürt szinte lenyűgöző hatással volt Napoleóra. Percekig nézte az előtte álló embert.

— Mi a neve?

És meg sem várva a választ, már feladta a következő kérdést:

B. L. 4. OLDAL

— Mi a foglalkozása?

Robeaud elmondta, hogy mielőtt be kellett vonulnia katonai szolgálatra, kereskedősegéd volt Párisban és gyakran megtörtént vele, hogy ismeretlen emberek a párisi boulevardokon utána kiabáltak: Vive l'Empereur!

Napoleon felkacagott:

— Hm... tehát a boulevardok Napoleonja.

És ez időtől kezdve egészen Napoleon bukásáig a kereskedősegédből avanszáit ál-Napoleon gyakran helyettesítette a hosszantartó és unalmas ceremóniák alatt a császárt, anélkül, hogy az ünnepelő tömeg közül bárki is észrevette volna a misztifikációt. Napoleon bukása után teljesen nyoma veszett Robeaud-nak, a baleicourt-i városháza régi iratai között ma is, bárki elolvashatja azt a két elsárgult okmányt, mely Robeaud eltűnésével foglalkozik.

Az első okmányban Baleicourt polgármestere a napoleoni harcok befejezésével 1816-os dátummal bejelenti, hogy a faluból eltűnt Françoise Eugéne Robeaud és kéri a rendőrhatalmasokat, hogy a halottá nyilvánításához szükséges kutatásokat indítsák meg. A második okmányt a rend-

A tábornok parancsol, s a császár engedelmeskedik

Szent Ilona sziget kormányzója rendszeres naplót vezetett a szigeten történelekről és e naplóban ugyancsak van néhány részlet, mely idáig teljesen érthetetlen volt. A kormányzó feljegyzései szerint

Bertrand tábornok, aki a „császárt” elkísérte száműzetésébe — és aki ugylát-szik be volt avatva a személycserébe, — a szent-ilonai fogollyal állandóan fölényesen bánt és a „császár” minden

Levél, amelyet csak 1932-ben szabad felbontani

Josef Petrucci veronai ötvös 1923-ban írásbeli nyilatkozatot helyezett letétbe a veronai városházán, mely ma már bárki számára hozzáférhető. Az ötvös mester ebben a nyilatkozatában elmondja, hogy 1816-ban a városukba költözött egy ötven év körüli ember, aki a megszólalásig hasonlított a nagy Napoleonhoz és a városkában mindenki csak Bonaparténak nevezte. Ez az ember hét éven át a legvisszavonultabb életet folytatta, kerülte a társaságot és csak a legritkább esetben mutatkozott a nyilvánosság előtt.

1823. őszén a titokzatos idegen felkereste Petruccit, egy pecsétkezeléssel ellátott levelet adott át neki e szavak kíséretében:

— Ha három hónapon belül nem jövök vissza, akkor küldje el ezt a levelet a francia királynak.

Sortüzzel ölték meg Schönbrunnban az igazi Napoleont

És végül még két írásos bizonyítékot közöl a broszura szerzője.

Az egyik:

Baleicourt falu hivatalos halotti könyve, amelyben a következő bejegyzés olvasható:

Robeaud Francois Eugen, született Baleicourt. 1781. július 19. — meghalt Szent Ilona szigetén, angol területen...

Az utolsó sor, amely kétségtelenül a halálórási dátumot és esetleg még más feljegyzést is tartalmazhatott, utólag olvashatatlanná van téve. Valami ismeretlen kéz gondosan áthuzogálta a bejegyzett sort.

A másik írásbeli bizonyíték — amely ugyancsak akadály nélkül bárki által hozzáférhető, — a bécsi állami levéltárban található.

Karl Fridrich Arnstein államügyész napjelenetesei között olvashatjuk az alábbi bejegyzést:

1823. szeptember 5.

Tegnap egy ismeretlen férfi éjnek idején be akart hatolni a schönbrunni kastélyba, átmászott a vaskerítésen és miután az őrség figyelmeztető kiáltásaira nem állott meg, ezért az őrség sortüzet adott rá. Súlyosan megsebesült, a kihallgatásáról szó sem lehetett, igazoló irásokat nem találtunk nála. Az őrség vallomása szerint az ismeretlen halála pillanatáig a reichstadti herceg nevét emlegette. A francia követség, amikor reggel értesült az ügyről, azonnal közbelépett és kérte az

örminisztérium állította ki, melyben értesíti a plgármestert, hogy Robeaud, volt 3-ik Voltigeur ezredbeli gránátosról semmiféle adatot sem sikerült beszereznie.

Robeaud tehát Napoleon bukásával egyidőben tűnt el. Hogy mi történt vele? Az alábbi bizonyítékok azt látszanak igazolni, hogy Robeaud vállalkozott a történelem leggigászbib csalására és a valódi Napoleon helyett ő volt az, aki felszállt az angol Bellerophon naszádra és az elvitorlázott vele Szent Ilona szigetére. Nyugodtan vállalkozott erre a nyaktörő kalandra, hiszen meg volt győződve arról, hogy a császár újra visszaszerzi hatalmát és akkor busásan visszafizeti majd neki az önfeláldozó szolgálatát.

Az angol kormány szigorú vesztégzár alatt tartotta a Szent Ilona szigetet és csupán egyetlen izben adott engedélyt egy nagyon gazdag és befolyásos angol hölgynek, hogy a bukott császárt szentilonai száműzetése alatt felkeresse. Az angol hölgy Miss Maud Ellen Richie, látogatásáról részletesen beszámolt emlékirataiban és a Napoleon kutatók előtt mindmáig rejtély volt a Richie-féle emlékirat. Ugyanis Miss Richie feljegyzései között elmondja, hogy ő, aki igen jól ismerte a császárt, és még annak idején Párisban több izben jelent meg előtte kihallgatásokon

Szent Ilonán, az ott őrzött fogolyban nem ismerte fel a császárt és mélyéges csalódással távozott a szigetről. Sehogyan sem tudta önmagának megmagyarázni, hogy a pár hónapos fogóság nemcsak a nagy ember szellemét, de az arcvonásait is ilyen rohamosan megváltoztatta.

alkalommal a legteljesebb tisztelettel válaszolt a tábornok kérdésére. Az angol kormányzó, többizben megjegyzi naplójában, hogy a két ember közötti viszony teljesen felcserélődött, a tábornok parancsol és a császár az, aki mindég vakon engedelmeskedik.

De mindezen bizonyítékok elenyésznek a „veronai okmány” mögött, melyet a broszura szerzője teljes egészében leközl munkájában.

Petrucci bevárta a három hónapot és mivel az idegen nem jelentkezett, tényleg elküldte a levelet a megadott címre. Rövid idővel később megjelent nála a párisi titkos rendőrség egy embere, felmutatta a szükséges felhatalmazásokat, magával vitte a titokzatos „Bonaparte” minden ott maradt holmiját és távozása előtt százezer koronát fizetett ki Petruccinak, azzal, hogy a történelekről senki előtt se beszéljen.

De Petrucci úgy érezte, hogy nem viheti magával a sirba a nagy titkot és ezért írásban fektette le vallomását és azzal adta át a városka irattárában,

hogy azt csak 99 évvel később, tehát 1932-ben szabad csak felbontani, amikor már semmi kár sem haramolhatik arra a városkára, ahol a nagy Napoleon utolsó éveit töltötte.

ismeretlen egyén hullájának kiadatását, ami meg is történt.

A Napoleon-dráma befejezése ezek szerint így játszódott volna le.

Robeaud a császár helyett Szent Ilonára vitorlázik és a császár, amikor látja, hogy a régi hatalmát többé nem tudja visszaszerzeni, elvonul egy csöndes városkába, ahol bevárja, míg Robeaud 1823-ban meghal és így most már semmitől sem kell tartania. A Császár hivatalosan meghalt és így ő szabadon utazhatik bárhová. Első útja Bécsbe vezet, a schönbrunni kastélyban fogolyként őrzött fiával akar beszélni, de egy buta puska-golyó pontot tesz a tragédia végére...

(f.)

Lengyel segítségért német antiszemita ellen

Varsó, augusztus 30.

A pártönkivüli zsidók kongresszusán, amelyen hétszáz delegátus vett részt, tiltakozó határozati javaslatot szavaztak meg a német merényletek ellen, amelyeket az évszázados lengyel-területen élő zsidók ellen követtek el. A javaslat az a kívánsággal zárul, hogy a lengyel állam megteszi a szükséges lépéseket a lengyel állampolgár zsidók ellen elkövetett merényletek megakadályozására és megtorlására.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalom csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

17171

Gyanus körülmények közt leégett egy jasi gyár

Jasi, augusztus 30.

Tegnap éjszaka hatalmas lángnyelvvel csaptak fel Wechsler Hercu bőr-gyárában. A tűz pillanatok alatt harapódzott el és minden megfeszített munka dacára sem sikerült eloltani. A tűzvizsgálat során megállapították, hogy a gyár egyik helyiségében benzintartályok voltak, amelyeknek eredetére senki nem tudott felvilágosítást adni. Davidovics Emil éj-jeli öri gyújtogatás gyanuja alapján le-tartóztatták.

Konármunkával rontják az árakat és teszik tönkre az adózó iparosok egzisztenciáját

Arad, augusztus 30.

E hó 2-án az egyik aradmegyei utszakaszra nagymennyiségű kilométerkő szállítására kiírt pályázat fölött döntöttek. A pályázaton négy ajánlat szerepelt. Három ajánlkozó az előírás szerinti feltételeknek mindenben megfelelt, mert iparengedélye is volt és az iparkamaránál is cégjegyzetelt, mint azt a paragrafusok előírják. A negyedik pedig megkapta a munkát... Utóbbi egy lippalakos, semmiféle iparüzésre nincs joga és a pályázatban egy kőfaragó munkás nevét is szerepeltette, akinek szintén nincs iparengedélye.

A másik eset e hó 2-én ugyancsak az aradi megyeházán folyt le. Ezuttal hidépítésről volt szó. A legális pályázókön kívül a fahidak építésére Stan George és Negru Joan minden képesítés nélküli egyszerű paraszt famunkások is adtak ajánlatot. A legális ajánlattevők tiltakoztak, majd tiltakozásuk elutasítása után visszaléptek a versenytől, mire az elnöklő alprefektus miúdea további nélkül kiadta az egyik kontárnak a munkát.

Nem kell különösebb ipari szakképzettség annak megállapítására, hogy a fenti esetekben Arad-megye alispánja olyan iparüzőknek juttatott több száz ezer lejt az adókból befolyó közpénzből, akiket a törvények szerint az iparüző tevékenységtől el kellett volna tiltania.

Fenti megállapításunk egyszerű törvényesítés, ami gyakran előfordul a nap alatt még hatóságok részéről is. Nagybán komplikálja azonban az a körülmény, hogy az alispán ur féltéglával saját hatósági mellét, mert mindkét esetben lényeges megtakarításokat sikerült elérnie a megye javára. Az első esetben a Tritthaler-cég 6,7, a Dan-cég 6,5, a Rossi-cég 1,5 százalékkal volt olcsóbb a megyei mérnöki hivatal által készített költségvetésnél, míg Kocsis Kálmán, a nyertes lippai kontárkőfaragó 17 százalékkal adott be olcsóbb ajánlatot. A másik eset még érdekesebb, mert itt az építészek visszalépése miatt a két paraszt famunkás-kontár egymásra licitált és a nyertes 52 százalékkal vállalta olcsóbban, tehát kevesebért a félárnál a fahidak építését, mint azt a megyei mérnöki hivatal szakszerű költségvetése megállapította.

Napnál világosabb tehát, hogy a kontárak azért kapták meg a köz munkát, mert mint „adómentes” iparüzők lényegesen olcsóbb megtakarításokhoz tudták juttatni a közt. De ha a dolgok ezzel a felháborító cinizmussal mennek tovább, mit gondol az alispán ur, miből fogják megfizetni a rájuk kirótt százezer adókat a törvényes alapon álló vállalatok és hogyha a megyei szállítások és más köz munkák állandó elmaradása végül is csödbe taszítja az adófizető vállalkozókat, miből fizeti meg a megye a kontár iparosok hallatlanul olcsó árait is?

Utonállás Nagyváradon

Írta: MIK.

A Bukaresti Lapok holnap reggeli száma közli az alábbi cikket, amelyet kötelező kollegialitásból mi is leközölünk.

Az éjszakai utonállónak a legkönynyebb.

Belévágja az emberbe a kést, megrabolja pénztől és eltűnik az éji homályban.

A sajtóutonállónak éppen ilyen könynyű.

Belévágja az emberbe tollát, megrabolja becsületét és eltűnik a meg-megújuló amnesztiák éji homályában.

*

Néhány nappal ezelőtt éppen olyan határozott, mint amilyen európai hangú cikkben ítéltél el az Erdélyi Lapoknak azt a magyar sajtóban példátlanul álló eljárását, hogy miután önjelöltét a magyar párt listáján minden erőszak és aknamunka ellenére sem tudta zsiros képviselői mandátumhoz juttatni, Hegedüs Nándort, aki e listán a mandátumot megkapta, gyűlölködő indulattal indexre helyezte. Ez a méltánytalan bosszu joggal hívta ki minden jóérzésű ember tiltakozását, hiszen köztudomású az, hogy Hegedüs a magyar parlamenti csoportnak egyik legérdemteljesebb és legtevékenyebb tagja, aki a mandátumra alaposan rászolgált és rászolgál s aki — ó sors iróniája! — elsősorban képviseli a kisebbségi közélet területén azokat az érdekeket, amelyek az Erdélyi Lapok körzetét állítólag surolnák: a felekezeti tanárok, tanítók, nyugdíjasok, özvegyek ezer sérelmét és bánatát.

Azonban ezeknek a sérelmeknek és bánatoknak egyesített súlya sem nyom annyit a latban, mint az elvesztett mandátum feletti keserűség. S így Hegedüs Nándor neve, legyen bármilyen tisztelt és becsületos is egyébként, száműzöttetett az Erdélyi Lapok hasábjairól.

Egy kisebbségi magyar lap, amely szigorúan a hivatalos magyar párt álláspontján áll, belpoklosként kiírta hasábjairól saját programjának egyik vezető harcát csupán azért, mert a mandátum izes pecsenyéje mellől nem tudta eltűnni,

hogy saját maga lakmározhassék belőle.

Erre írtam én azt, hogy erkölcselen, nemtelen bosszu.

Ami természetesen nem volt egyéni vélemény. Hiszen nem kisebb személyiség osztotta, mint Gyárfás Elemér, az Erdélyi Lapok főmunkatársa, akinek neve ott diszeleg a lap első oldalán. Gyárfás álláspontjára mi sem jellemzőbb, mint az, hogy Hegedüs bojkottáltatása ügyében személyesen utazott le Nagyváradra, hogy újságját becsületesebb állást foglalásra bírja. Utja azonban sikertelenül végződött.

— A szerkesztőség egyik-másik tagjának ellenállásán megtört minden igyekezetem! — mondotta volt, mielőtt cikkemet megírtam volna. a képviselőház folyosóján.

Kik voltak ezek az ellenálló tagok? Sokkal jelentéktelenebbek, semmint érdemes lenne említeni őket. Egyedül a nyilvánosság előtt főszerkesztői minőségben szereplő Paál Árpád nevét érdemes a hátmögötti tevékenység kellemetes lujdoklásából napvilágra emelni. E névnek és a vele oly lazán összefüggő egyenlőségnek ugyanis hagyományai vannak egy ideig a radikális gondolkodást képviselő és vezérelte Erdélyben éles szenvedélyvel a magyar párttal szemben, amelynek csak pénze fogytán szegődött el bojkottnak. Amint a főszerkesztés módosítását szintén csak keserű pénzfogytával vállalta el.

A Paál Árpádi hagyományok tehát körülbelül azonosak azokkal a fegyverekkel, amelyekkel most politikai orvadászok szűgyön akarták löni Hegedüs Nándor mandátumát.

Ilyen körülmények között tulzott izetlenségnek tetszik, hogy egy újság bojkott alá helyezzen olyvalakit, akivel saját főszerkesztője — amennyiben anyagi viszonyai megengedik — egyazon eszmei álláspontot képvisel.

S különösen hangsúlyt nyert ez a számkivetés, ha meggondoljuk, hogy a Hegedüs Nándor mandátumára kandidáló jelöltek vagy kandidáló önjelöltek sorában az első helyen éppen Paál Árpád szerepelt.

Mi lett volna a Erdélyi Lapok erkölcsi kötelessége, ha már megbotránkoztató bojkott-hadjáratát a nyilvánosság előtt is felhánytorgatták?

Vagy az, hogy felsorolja mindazokat az erkölcsi indokokat, amelyek jogosulttá tették Hegedüs Nándornak hasábjairól való számkivetetésére.

Vagy pedig, ha ilyen indokai nincsenek (amint nincsenek is), az, hogy számoljon fel a sikertelen mandátumvadászat keserűségeivel s teljesítse tisztességgel sajtókötelességeit.

Még Hegedüs Nándorral szemben is. Még az elvesztett képviselői havi fizetés, füstbe ment napidíj és elpárolgott vasuti szabadjegy ellenére is.

Bármelyik megoldást választotta volna is, az adott körülmények között becsületesen járt volna el.

De miután az erkölcsi természetű sülyedés vonzereje mellett kismiska még a föld gravitációja is, az Erdélyi Lapok a két lehetőség közül a harmadikat kereste ki: indok nélkül is fenttartja Hegedüs bojkottját, ellenben nekirohan csekélységemnek.

Mégpedig azzal a európai hangnemen szemben, amelyben az én bíráló cikkem megíródott, az iránynak oly balkáni durvaságával, a levegőből kapott vadaskodás oly denunciató merészségével, a hátmögötti és gyáva célozgatás oly sandaságával és az intellektusnak oly szembezőkő alacsonyrendűségével, ami — akár csak a Hegedüs Nándor bojkottja — szintén példátlanul tekinthető az erdélyi sajtóéletben.

Ami lényeges e sajtóutonállásban, az először az a koromfekete merészség, a mellyel nevet mellé a „terrorista matrózcsapat legénye” jelzőt függeszti.

Másodszor pedig az a megkérdőjelezett, a felelősség alól már eleve menekülni akaró sunyi célzás, hogy talán magam sem tudom, mi a csuda volnék is én: újságíró, vagy az állambiztonsági hivatal ügynöke?

Azon már mindenesetre túl vagyok, hogy az éfelle éjszakai becsületeablás ellen védekezni kényyszerüljek.

Néha az ember mégis örül annak, hogy élete a nyilvánosság előtt pereg. Még ha olyan keserűen pereg is, mint ahogyan pereg

S minek is védekeznek? Ha nem téve-

dek, éppen az éjfél kiséző írta néhány hónappal ezelőtt rólam, hogy „az erdélyi újságírók kitűnősége” vagyok.

Abból az alkalomból, hogy az állambiztonsági hivatal — nem először, nem utoljára — lefogott s ama toloncjátékok egyikét szórakozta velem végig szuro-nyok mögött:

Amely játékokat az Erdélyi Lapok sohasem érheti föl értelemmel, lévén a toloncut és a szuro-ny az újságíró magamfajta hitványai részére fentartva.

Viszont az ő részére csak azok a jelenlegihez hasonló sugalmazások, amelyek a szigorancának a szuro-nyhoz s minden egyébhez ürügyet és indokot szolgáltatnak.

*

Az éjszakai utonállónak a legkönynyebb.

Belévágja az emberbe kését, megrabolja, miye van és eltűnik az éji homályban.

A homály ez esetben az amnesztia.

Ha az Erdélyi Lapok már most, eleve és nyilvánosan lemond a jövőendő királyi vagy kormánykegyelemben foglalt menekülési jogairól, akkor ama sajtópör során, amelyet a mai nap indítottam elletne, alkalma lesz vádjait bizonyítani.

Vagy ha ezt nem tudja, szégyenszemre vállalni az erkölcsi és egyéb következményeket.

De méltóztatnak majd látni, hogy az a toll, amely ily banditamódra tud szurkálni az éji setétben, méltó marad önmagához és a felelősség elől valahogy csak megiszkol addig, ameddig valamelyik kormány kegye elvonja feje felől a független bíróság ítéletének paragrafusait.

Elgázolt a villamos Budapesten egy brassói mérnököt

Brassó, augusztus 30.

Megrendítő csapás érte Stern brassói ismert fűző-készítőt és kereskedőt. Ifjabbik fiát, a 29 éves Stern Ábrahám rádiómérnököt, aki fivérével együtt a Weisz Mihály-utcai rádióüzletet vezette, Budapesten, ahol Bécsből visszaterében tartózkodott, egy villamoskocsi halálra gázolta. A lesújtott család iránt általános a részvétel.

Az utolsó vendég

Írta: SIKLOSSY PAL

— Józsí!
A kávéházban nem mozdult senki, sem a szólított pincér, sem a főúr, sem a tulajdonos. Lángh Kázmér előrehajolt és már ordította:

— Pincér!
A harsány hang visszacsengett az üres kávéházban és a hang megmozdított pincért, főurat és tulajdonost. Mindhárom egyszerre tüntek el a barna pult mögött.

— Pincér!
Hangzott újra és Lángh Kázmér ki-nyult, előrenvult, hosszabb volt és soványabb, mint valaha. A második pincér-visszhang körülterült a falak mentén az üres asztalok közt, aztán Lángh köré gyűlt és leszállt mint a köd, körülvette őt és elszigetelte a külvilágtól. Lezárta a kávéval, a dupla habbal, világos kapucinerrel és kozmás tejjel együtt. Mert a Józsi és a két pincér-felkiáltás, ami számszorosan csengett vissza, ennek a kozmás tejnek szólt.

— Glück ur! — üvöltötte Lángh és a tulajdonost követelte. Ugy ordította és addig kiabálta, míg az ablakok jobban remegtek tőle, mint az utcai teherautóktól. Nem is tévesztette el a hatást. A kis köpös tulajdonos feléje tartott és homlokát vakarta. Sokszor vakarta és mindig egy ponton, ahol a két szemöldöke összenőtt és hajának egy apró csücske lenőtt a szemöldök-keretezésig.

— Mit jelent ez, Glück ur? — vont a felelősségre Lángh és követelte a kapuciner megszólását. — Néma csend, néma szagolás. A tulajdonos a száján át sem vesz lélegzetet, Lángh önkénytelenül i-beleszagol. Kellemetlen história.

— Kozmás! — jelenti ki Lángh.
— Kozmás! — hagyja helyben Glück.
— Ötször hívtam a pincért.

Glück nem felelt rá, hogy csak két-szer.
— És a fülebotját sem mozzgatja senki. Ide nem lehet többé járni! Ma voltam itt utoljára és ha még egyszer előfordul...

Glück ismét vakar:
— De ha Lángh ur ma itt volna utoljára, hogyan fordulhasson elő még egyszer...
— Nem is fog előfordulni... Ahol így bannak a törzsvendéggel, oda én többé be nem teszem a lábamat. Ne is számítson rendez vendégekre. Alászolgája. Megyek.

— Hogy más kávéházba megy.
Megindul. Olyan egyenes és olyan merev a vonala, mint harminc évvel ezelőtt, mikor még számított a géhá a neve végén

és a Kázmér, amit a keresztségben nyert. — Köszönöm? — Nem szabad gondolko-
ni! Ha most nem állt volna meg egy pillanatra, nem hallotta volna a pincérrel üncogását. Mi az, itt kinevetik őt?

— Ki nevet itt?
Csend.
— Min nevetünk?
Már Glück ur is nevet.
— Hogy más kávéházba megy.
— Igen, azt mondtam, hogy más kávéházba.

De a mondatot nem tudta befejezni. — Kannás kapucinernek és üres kávéházi emlékek leszögezték a vékonyan felhínt parketten. Mennyi kellemetlenség! Az előbb még gyilkolni akart, most mozdulatlanul áll. Az előbb még ordított, most egyetlen szót sem tud kimondani.

— Glück ur!
Mit'ver lágy a hangja, milyen szeliden kérdező a tekintete.

Glück ur! Újjon le velem egy kicsit. Glück ur habozik. Lángh helvet keres. Az az inkább választ; a sok asztal, sok üres asztal mind egyformán invitálja. Leül a kijárat mellett, most nagyon kicsi, nagyon szerény és nagyon...

— Glück ur mit jelent ez?
Lehet még hang tragikusabb?
— Glück ur, miért nem felel? Miért nem akarja megmagyarázni nekem? — Nézze, én három hónap óta járok ide. Budán lakom és átjövök minden nap ide. A Hermina-utra a maga kávéházába. Minden nap fogszartok és pontosan fizetek. Mondja Glück ur, miért bánik így a törzsvendéggel?

Glück végre közelebb lép, de nem ül le: — Mi nem bánunk így a törzsvendéggel. Ön bánik így vagy amugy velünk. Ön tönkretesz minket.

Lángh elgondolkodik. Nem haragos és nem mérges, komolyan gondolkodik:
— Glück ur, én nem mondom magának ellent, de ismételtlen kérem, magyarázza meg Mondjon mindent a szemembe, én el készültem már a legrosszabbra.

Glück most mintha megszánná, de a hangja már nyersebb. Csak a legelkeseredettebb ember beszél így:
— Ön maga mondta, hogy három hónapja jár ide. Három hónap előtt még csak ment valahogy a kávéházam, de amióta ön idejár, ön az egyetlen vendégem. Ön tehát nem törzsvendég, hanem egyetlen vendég, és az nagy különbség. Ön Lángh sápadt, aztán belepirult:

— Csak nem akarja azt mondani, hogy tönkretesz az üzletet.
miattam maradnak el a vendégek?
Glück a szemébe néz, a szemébe vágja:
— De igen!

Hosszu csend. Lángh ismét gondolkodik:

— Nem értem. Harminc év óta minden délután kávéházban ülök. Sohase szerettem a zajos, felkapott nagy kávéházakat, mindig csendes és szolid helyen húzódtam meg. Harminc év óta és most maga, Glück ur, engem okol a nehéz gazdasági viszonyok helyett?

— Önt! — robban ki Glück. — mert ön nemcsak az egyetlen vendég, hanem az utolsó is. Ön zárja be a kávéházakat. Ha ön megjelenik egy kávéházban, a törzsvendégek is tudják, hogy az a kávéház halálra van ítéelve. Három hónap és vége.

Lángh mind idegeesebb:
— Glück ur vádol engem, de tessék bizonyítani, tessék egy kettő, állom.
Glück csaknem suttogja:
— Hány kávéháznak volt ön az utolsó vendége? Emlékezzék csak? Európa, Tunis, Vihar, Atlantide, Diva, Fehérkakas...

— Elég!
— És még szándé, ha mindent eszembe tartanám! Mi kávéások tudjuk, fel van jegyezve. Ön utolsó utjára kíséri a kávéházakat. Kiszemel egy csendes, szolid üzletet, amelyből a tulajdonos épp hogy megél, letelepszik és mindennek vége. A vendégek már ismerik. Ujjal mutatnak önre, ni a Lángh Kázmér már ide jár, ez a kávéház is hamarosan becsuk.

— Lehetetlen!
— Az arcan látom, hogy igazat ad nekem. Nem mer ellentmondani mert érzi, hogy így van. Szegény kávé kollégáim kísértik önt éjjel és nem hagyják nyugodni. Ugy-e nem tud szólni? — Ön harminc év óta jár kávéházba és mi csak egy év előtt értettük meg a dolgot. Mikor a Diva kávé öngyilkos lett és eszébe jutott a halálos ágyán. Ugy bizony!

Lángh alig tudja kimondani:
— És most?
— Most vége mindennek. Megelégtünk. Mi, az összes kávéások, elhatároztuk, hogy önt külön kiszolgálásban részesítjük.

És a távoli asztalról lassan, finoman, de biztosan átszaglik a kozmás tej.
Lángh némán szédül, aztán, mint a halálra ítélt, adja elő utolsó védelmét:
— Glück ur, önnek igaz van. A tények ön mellett szólnak, de...
Nagy, mély lélegzetet vesz:
— De hallgasson meg engem. Tehetek én arról, hogy a véletlen, a sok szerencsétlenség üldöz engem? Én csendes, nyugodt ember vagyok, szerény nyugdíjas, akinek egyetlen szórakozása a kávéház. Ez a mindennapi életem, a falat kenyerem. Szeretem az egyedüllétet és nem tudok kávéház nélkül élni. A kettőt össze lehet egyeztetni. Ezért választottam

mindig a legcsendesebb, a legüresebb kávéházakat. Én nem tehetek róla, hogy egyik vagy másik nem bírta ezt a csendet és ezt az ürességet és hamarosan becsukott.

— Mindegyik becsukott, — pattant fel Glück, ezt mi jobban tudjuk és ezért védekezünk és ezért neveltünk mind, mikor ön más kávéházzal fenyegetődzött. Próbálja meg Lángh ur, különben nem tárgyalok tovább. Nekem családom van és gyeremeim, ön meg fog érteni, Alászolgája.

— Alászolgája!
Lángh Kázmér az utcán támolyog. Mi lesz holnap és mi lesz holnapután? Beméjen valamelyik zsufolt nagy kávéházba? Ott talán észre se veszik. Vagy csak napok múlva ismerik fel és akkor tessék elki. Nyer néhány napot. De lehet, hogy rögtön kozmás tejet hoznak, a kávékosk összetartanak, ma mindenki fél a dobólástól.

Szédül. A köruton száz kávéház, száz forgó ajtó egymás mellett, forog reggeltől napestig és Lángh nem mer beállni a forgó háromszögbe. Szédül és egy rendőri hirre gondol: „Tegnap este nyolc óra után egy idősebb ur összeesett a Mária-utca sarkán. A mentők csak a bekövetkezett halált konstátálták. Megállapítást nyert, hogy az illető Lángh Kázmér volt magánhivatalnok és a halált hirtelen beállott gyengeség okozta...”

Nem, ez nem jelenhet meg az újságban. Ezt az elégtételt nem adja meg a kávékosknak, azok meg nevetnének rajta. Csufolnák. „Hirtelen beállott gyengeség” — kérdeznék. — „Kávéházi gyengeség”, vágják rá. Nem, ez a hir nem jelenhet meg, a kávékosk ne mulassanak rajta. Fel kell venni a harcot. Az élet harc és küzdelem, legalább van miért élni!

Egész testében reszketve, soványan, kigunyoltan, féláljultan beállt a nagyköruti kávéház forgó háromszögébe.

ASTRA (Apolló) MOZGÓ
BRASSO

Rendkívüli sikerrel fut a legszebb vígjáték

Tied vagyok reggelig

A főszerepében:

Jenny Jugo és Hermann Th. mig. Szünet alatt a nagy indiai fakir **Dr. KING**

Jön: **Anny Ondra** egy gyönyörű vígjátékban.

B. L. 5. OLDAL

SZEPTEMBER 1.

Hírek

Papirkosár

Kapós lett a kampós kereszt

Tegyük fel, hogy az ugynevezett forradalmi irányú gazdasági rendszerek nálóban megváltják a világot és az újfajta államleletek paloraválásuk esetén palóban jogaikhoz segítik és elnyomott milliókat. Tegyük fel és bizzunk a jövőben.

De addig is, mindenki hordozza keresztényi türellemmel a maga keresztjét.

Németországban — hála Hitlernek, — a maga horogkeresztjét.

Ezt a barbár jelvényt, amelyet Indiából importált magának a megfiatalításra váró Európa néhány pusztában kiállapító szótára — hála ugyanakkor Hitlernek, — erősen dívatba hozták a juliusi választások sikere óta.

Orvosok, gyógyszerészek, mentők a hagyományos vöröskeresztet sietve konvertálták át — szasztikára.

A trafikokba bevonultak a horogkeresztű cigaretták. A cukorkásboltokban mázsaszámra kaphat bárki, Hugenberg-től Thälmannig horogkeresztű nyalánkságokat. A nemzeti fajvédelmi alapra átnyergelt csokoládégyárakat különösen pártfogolja a hillerista sajtó: ingyen adja le a horogkeresztű csokoládé kiválóságait magasztaló hirdetések.

A folytonosan gyarapodó barnaingesek számára pedig a fémáru gyárak ontják százszerez száriákban a kampókkal ékes keresztet, amelyet mindenkinek viselnie illik, akit német anya németnek szült a jóvátételek sártekeré.

Talán már Ehrlich és Koch kwáló kollegái is fontolóra vették, hogy a Wassermann-fele reakciónál ne kampókeresztűvel jelezzék-e a vizsgálat eredményét, amelyre eddig szimpla és minden cikornyától mentes keresztet is éppen elég hatásosan megfeleltek.

A horogkereszt eszmei és üzleti konjunkturájának fénykorába került égből lecsapó istennyilaként süit bele most a nemzeti szocialisták leghivatalosabb lapjának, a Völkischer Beobachternek teleplezése. Amely közli a barnainges nárikkal, hogy vigyázzat német testvérek, a horogkeresztű csokoládék és egyéb nyálánkságok nem elég kőserék és hazafiasok s azoktól a német rőneszánsz egy lépéssel sem jut közelebb a fasiszta diktatúrához, mert a kampókeresztet egy szakállas zsidó tette — kapóssá.

Azóta az a német, aki — használjuk a világszerte ismeretes becőzövetet, — náci, kissé utálkozva nézi a hilleri szimbólumot, a horogkeresztet.

S bár a német kőzármenten huncut fajzat, most teljes zavarban van affelől, hogy a szent szimbólumból mennyi az igazi hazafiaság és mennyi a jól jövedelmező seft.

Mintahogy sohasem tudjuk, hogy eszme és üzlet mennyiben tartanak fenn egymással csendes, de annál kiadósabb társasviszonyt...

S ebből a szemszögből nézve igazán nem fontos az, ami a Völkischer Beobachternek annyira fáj: hogy az az élelmes zsidó szakállat is viselt.

Hátha nincsen is szakálla és nem is zsidó az, aki az eszméről kapásból szedi le a profit tejszinhajját?...

Világpenz

Kissé erősen sokadikát jelez a kalendárium, amikor az egyik külföldi újságban olvasom H. G. Wellsnek legújabb utópiáját. A kitűnő angol ébrenálmodó a „New Statesman and Nation” című folyóiratban ismerteti azt az új világmegváltó politikai rendszert, amelyet liberális viláfgazdaságnak keresztelt el. Ennek a pártnak a programja a következő:

Nemzetközi bizottság szabályozza az összes országok pénzügyeit, a legfontosabb cikkeket termelését, a szállítást, a munkabérekét és a fegyverkezést.

Nemzetközi világpenzt kell kibocsátani.

A tömegek számára minimális műveltségi fokot kell biztosítani s édes mindnyájunknak meg kell adni a szabad mozgás és a boldogság szabad keresésének lehetőségét.

Nyomatékosan hangsúlyozom, hogy a kalendárium több millió felebarátom számára nagyon is sokadikát jelez már esztendőnk óta. Mi szívesen megszavazzuk a mozgási szabadságot és a boldogságunk keresésének összes lehetőségeit.

Az a néhány aranyrudat, vagy bankjegyeket, amelyet sürögősen szeretnénk kiemelni valamelyik jegybank páncéltárából, minden levonás nélkül és szívesen visszafizetjük majd a világpenz reánk jutó fejkvótájából...

— fz —

— MICHELIN GYAROS FIA REPÜLES KÖZBEN LEZUHANT. Párisból jelentik: A clermont-ferrandi repülőtérén halálos repülő-szerencsétlenség áldozata lett Etienne Michelin, a híres francia gyáros fia. Egy turista-repülőgépen szállt fel, hatalmas viharba került s a forgószél lecsapta a földre, ahol szörnyet halt. A gép is teljesen ronccsá zúzódott.

— SZEPTEMBER 22-IG TART A MELEG. Szeptember küszöbén vagyunk és még egyre tart a nyári meleg. És a meteorológusok jóvendőlése szerint tartani is fog, ha nem csatlódnak, szeptember 22-ig. Amerikában most is trópusi meleg van. Newyork közelében levő egyik strandon vasárnap egy milli ember fürdött. A budapesti meteorológiai intézet prognózisa a következő: Változóan felhős, meleg idő várható, helyi zivatarokkal.

— NÉMET KATONÁK TETEMEI A MARNE MELLETT. Párisból jelentik: Rueiben, a Marne folyó mellett tizenhat német katonahalttestere bukkantak, akik 1918-ban estek el. Valamennyinek személyazonosságát sikerült megállapítani a náluk talált rézlapról, amelyre nevük van bevésvé.

★ Weisz Ilona zongoraművész nő zongora és modern zenenevelési tanfolyamát Tonika-Dó módszer szerint szeptember 1-én megkezdte. Beiratások naponta d. e. 10—11-ig, d. u. 3—6-ig. (Cérna-ut 7.)

— GOETHE-ÜNNEP FRANKFURTBAN. A majnai Frankfurtban vasárnap ünnepeletek meg Goethe halálának százéves fordulóját. Gayll belügyminiszter mondta az ünepi beszédet.

— MEGHALT AZ OLASZ SZABADKÖMŰVESEK VOLT NAGYMESTERE. Rómából jelentik: Domizio Torribani, az olasz szabadkőművesek volt nagymestere, meghalt. Torribani a fasiszta kormány deportálására itélte, majd kegyelmet kapott és így hazájában halhatott meg.

— ELHUNYT FŐSZERKESZTŐ. Budapestről jelentik: Stauber József, az Aradi Közlöny főszerkesztője, hétfőn reggel hatvanöt éves korában Badenben meghalt. Holttestét Atadra szállítják s az ottani családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— A Tutsek-nővérek hangversenye. Szeptember hó elején este fél kilenc óra körül tartják a kitűnő Tutsek-nővérek templomi hangversenyüket a brassói római katolikus plebánia-templomban. Stadler József orgonaművész és a Brassói Filharmonikus Társaság zenészeinek közreműködésével. Ez a hangverseny újabb babérokra fog szerezni a csodás tehetséggel, pompás énektudással és gyönyörű hanggal rendelkező művésznőknek, akik az ősszel erdélyi hangverseny-körútra indulnak.

— POLITIKUSOKKAL MEGRAKOTTAN MELYÉSGÉBE ZUHANT EGY AUTÓ. Portorikóból jelentik: A liberális párt politikusi értekezletre akartak összejönni. A párttagok egy része nagy személyautóigyekezeti a városba. Utközben az autó melyésgébe zuhant. Tizenhólcen meghaltak, harminchólcen megsebesültek.

— GYÓGYITHATATLAN BETEGSÉG MIATT. Bukarestből jelentik: Cornus, az Adria biztosító intézet igazgatója, gyógyíthatatlan betegsége miatt irodájában felakasztotta magát és meghalt.

— AMERIKA, A SKÓTOK PARADICSOMA. Newyorkból jelentik: Mollison, angol repülő, mint ismeretes, vasárnap startolt Newyorkból, hogy az óceánon át visszarepüljön Angliába. A világhírű pilóta startja előtt azt az érdekes nyilatkozatot tette, hogy Amerika skótoknak való hely. Ugyanis Mollisontól, aki mindenfelét bevásárolt a newyorki üzletekben, sehó sem akartak pénzt elfogadni, úgy hogy magával hozott összes pénze zsebében maradt.

— KERTÉSZETI ÉS KERTGAZDASÁGI ISKOLA TORJÁN. A háromszéki mezőgazdasági kamara a gyümölcsstermelés fellendítése végett akciót indított a gyümölcsstermelő községek megszervezésére. Nistor főesperes, a kamara agilis vezetője máris tervbe vette a községi faiskolakezelők és kertgazdaságvezetők kurzusának létesítését. Legújában, négy székes szakember kezdeményezésére beadványt intéztek a kamarához, hogy eszközje ki egy Torján létesítendő alsófokú kertészeti és kertgazdasági szakiskola felállítását. Az anyagi eszközök tiz katasztrális hold, faiskola, épületek, méhészet, asztalosműhely, szakkönyvtár stb. máris rendelkezésre áll.

— EGY MAGYAR DIÁKLÁNY ÖNGYILKOSSÁGA. Kolozsvári tudósítónk jelenti: Medveczy Olga, másodéves gyógyszerésztanhallgatónő a kolozsvári Simplon-szállóban morfiúmmal megmérgezte magát és meghalt. Szüleibez irt busculevelében csak bocsánatot kért, de öngyilkosságának okát nem adta.

— Autó és villamos. Tegnap délelőtt Bukarestben a 10278 számú autó, amelyet Gh. Stanculescu katonasóffőr vezetett, teljes sebességgel haladt a Bulevardul Ferdinandon. Egy éles kanvarodónál az autó összeütközött egy ellenkező irányból jövő villamossal. Az autó teljesen szétört, a soffőrt és segédjét súlyos sérülésekkel szállították a kórházba.

— BÉKÁK LEPTÉK EL, EGY ANGLIAI KISVÁROST. Londonból jelentik: Az angliai Rhyl városában néhány nappal ezelőtt óriási viharok voltak. A viharokra következő reggelre a munkába siető emberek meglepetéssel vették tudomásul, hogy az utcákat és a kerteket rengeteg apró, 5—4 centiméteres nagyságú békák lepték el. Leginkább meglepte a városka lakóit az a körülmény, hogy a megszámlálhatatlan békahadsereg mind egy irányban ugrált s a járókelőknek nagyon kellett ügyelniök, hogy lépten-nyomon el ne gázoljanak néhányat belőlük. Hogy a megszámlálhatatlan békahadsereg honnan érkezett a városkába, az talán örökre rejtély marad a város lakói előtt s csak annyit figyeltek meg, hogy a békák a Rhyl Cut-csatorna felől vonultak a város felé. Ez a csatorna a városka szennyvizét vezeti le a tengerbe.

— KÉT MILLIÁRD EMBER ÉL A FÖLDÖN. A Nemzetek Szövetsége statisztikát készített a földkerekség népességéről. Jelenleg körülbelül két milliárd emberi lény él az öt világrész területén, akik közül Ázsiában 1 milliárd 103 millió, Európában 506 millió, Amerikában 252 millió, Afrikában 142 millió és Ausztráliában 9 millió ember él. A Földön jelenleg 20 millióval több a népesség száma, mint 1930-ban és 301 millióval több, mint 1913-ban volt. Ha a földlakókat a két Amerikában zsufolnák össze, akkor az Újvilág lakóinak sűrűsége nem múná felül a mai Európa népesedési sűrűségét. Ha pedig minden embernek egy négyszögletes helyet juttatnának, a föld lakóit az olasz félszigeten is el lenetne helyezni. Ahhoz, hogy a világ népeit el lehessen helyezni, körülbelül 70 olyan nagyváros kellene, mint Páris, vagy 34 olyan hatalmas metropolis, mint Newyork. Végül az öt világrész olyan népes volna viszonylag, mint Európa, akkor planétánkon 6 milliárd 745 millió emberi lény lakhatnék és ezek mind hozzájutnának a szükséges táplálékhoz.

— A BRASSÓI RENDŐRSÉG HIREI. Schmidt Antal brassói tanuló feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a derestyei strandon kabinjából egy háromerez lej értékű aranyórt lopott. — Ugyancsak feljelentést tett Dobrea Stefan cämpinai lakos is, akinek a Brassó—derestyei autóbuzson elveszett egy öltönye, amelyben több értékes irat, pénz és a Pl. 1624 rendszámú autó hajtási igazolványa volt. — Augusztus 20-án az alsótmősi erdőben egy fekete nő ruhát találtak. Igazoltt tulajdoosra átvetheti a rendőrség.

— KATONÁK VÉLETLENÜL LELŐTTEK A LEVEGŐBŐL A PILOTÁT. Lembergől jelentik: Az itteni hadgyakorlat közben egyik repülő a ködben eltévedt és a gyakorlatozó katonák golyóinak lőtávolába került. A motort golyó érte és a gép lezuhant. A pilóta szénné égett.

— Gschwindt Ernő meghalt. Egy tályog operálása után 52 éves korában meghalt Budapestén Gschwindt Ernő, az ismert szesz- és élesztőgyáros. A football-sport nagy mecenása volt, aki közel száz-ezer pengőt költött a sportra.

Székelyudvarhelyre ötvenszázalékos vasúti kedvezménnyel lehet utazni. A vasúti igazgatóság augusztus 20 és október 1 közti időre Székelyudvarhely részére megadta az ötvenszázalékos utazási kedvezményt Székelyudvarhely állomásra. A jegyeket a fürdőigazgatóságnál kell látta-moztatni.

— CIKLON HAMUESŐVEL. Buenos Ayresből jelentik, hogy San Juan tartományban óriási forgószél dühöngött, amelynek nyomán pusztító hamueső hullt le, s számos áldozatot követelt.

— Gyergyó nyugdíjasai tömörülnek. Csikszederáról jelentik: A gyergyóvidéki nyugdíjasok a napokban demonstratív gyűlést rendeztek a rendetlen nyugdíj kifizetések miatt. A gyűlés egyhangulag elhatározta, hogy az összes gyergyóvidéki nyugdíjasokat egyesületben tömörítik s így fognak sikra szállani jogaikért.

— FELESÉGEVEL EGYÜTT A FOLYÓBA FULT. Pécsről jelentik: Dráva-szabolcsban vitéz Gedeon Sándor pécsi mérnök fiatal feleségével a Drávában fürdött. Az ár mindkettőjüket elragadta. Két árójuk maradt.

— Skarlát járvány a kászoni községekben. Csikszederáról jelentik: Az öt kászoni községben veszedelmes skarlát járvány dühög. A 6—9 éves gyermekek egymásra pusztulnak el a veszedelmes betegség miatt. A község lakossága tehetetlenül nézi a veszedelmes betegség terjedését, mert nincs pénzük a rendszeres orvosi kezelésre s így a hatóságok orvosiok által foganatosított óvintézkedések sem sokat segítenek.

Ujabb szovjetkémek fogtak a Dnyeszter partján

Tighina, augusztus 30.

A csendőrök tegnap éjszaka elfogtak egy Rotinger József nevű német eredetű egyént, akinél orosz pénz és kompromittáló iratokat találtak. Számos feljegyzés volt nála a gázszolgáltatásról, a román csapattekről, beosztásokról és parancsokra stb. Hatósági jelentés szerint a szovjetkém éppen a Dnyeszteren akart átkelni, amikor a csendőrök elfogták. — Széleskörű nyomozást vezettek be, mert az a gyanu, hogy Besszarabiában segítő társai voltak.

— Fegyenc-olimpiász. A los-angelesi olimpiász után egy másik, nem kevésbé érdekes verseny zajlik le. Illinois államban a jolietti és staeuillei fegyházak gyengeneinek kérésére atlétikai versenyt rendeznek a két fegyház rabjai között. A közönséget elsősorban a fegyházörök fogják képviselni, de a polgári közönség is nagy számban keresi fel az eredeti versenyt. Egyetlen megszoritást azonban tett a fegyházigazgatóság, nevezetesen nem engedélyezte a versenyszámok között a rudugrást. „Tartunk tőle — mondta az egyik fegyház igazgatója — hogy valamelyik fegyenc tizenhólv lábón felül ugrik s akkor — már kívül is van a fegyház falán”.

— Tennisverseny Dicsősémmártonban. Dicsősémmártonból jelentik: Dicsősémmártoni teniszbajnokságért igen érdekes versenyt játszottak le Dicsősémmártoni teniszesei a Nitrogényvári pályán. Dicsősémmárton legjobbjátékosa címet Farkas Ernő nyerte el, aki megkapta a Nitrogényvár igazgatósága által ajándékozott ezüst cigarettatárcát. A férfi párost Farkas Ernő és Farkas Gábor, a vegyes párost pedig Podobáné és Farkas Gábor nyerték el. A női egyes eldöntetlen maradt s így a jövő vasárnap folytatódik a verseny.

— A magyar korcsmáros az más. Csikszederáról jelentik: Igen jellemző az adóbehajtás terén dühöngő megkülönböztetésre az alábbi eset. A csikszederadói adóvégrehajtó megjelent Kászonalitzen. Adót hajtott, de az emberek nem igen voltak otthon s így inkább a kereskedőkre, de különösen a korcsmárosokra fordult rá. Mindazon magyar korcsmárosoktól, akiknek adóhátrálékuk volt, ha azonnal nem egyenlítették ki, elszedte italméresi engedélyüket. A község egyetlen román korcsmáros, Muresan Vasile is tete mes adóval tartozott, tehát tőle is el kellett volna venni, az egyenlő elbánás alapján, az engedélyt. E helyett az történt, hogy a végrehajtó ur csak a korcsmár jelző nemzetiszínű táblácskát vette el, az engedélyt otthagytá.

★ Zongoratanítás. Rosner Melitta diplomás zenetanítónő (a bécsi akadémia állami oklevelével) zongoratanítást megkezdette. Tanítás Tonika-Dó módszer szerint is. Beiratás naponta Str. Voievodului Mihai (Kolostor-utca) 11. Telefon: 4—53.

— Pályázat holt- és korcsmakezelői állásra. A belafalvi (Belani) fogvasztási szövetkezet f. évi október 15-i belépésre holt- és korcsmakezelőt keres. Javadalmas: vegyes áruk után 4 százalék, cukor, liszt, gyufa és monopól cikkeket után 1 százalék forgalmi jutalék. Két szobából, egy konyhából álló lakás, az üzlethelyiség fitésére 2 öl fa, világításra 150 liter kőolaj. A múlt évi forgalom 725.000 lej volt. Övédek huszerzer lej készpénz, ötvenezer lej ingatlan bekebelezés első helyen, váltóbiztosítékkal. Csak nős, szakképzett kereskedők pályázhatnak. Pályázatok azonnal az igazgatóság címére, Belani p. u. Poian, Jud. Treiscaune küldendők.

Belafalvi Fogvasztási és Értékesítő Szövetkezet

— Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyeket lehet egyenlőleg reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Közkórházakban végzett orvosok megfigyelések szerint a Ferenc József vizet különösen a gyomor-, bél és májbetegségek használnák szívesen, mert ez minden kellemetlenség nélkül biztosan hat. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

„HOTEL CARPATI”

BUKAREST, STR. ATENEI 3 (Piața Amzei) központ.

Modern berendezés, példás tisztaság, rendkívül méltányos árak. Szobák naponként és havonként — Diákoknak, utazóknak és tisztviselőknek nagy árkedvezmény — Összes tramvajok a vasúthoz — Az egyetlen, kereskedelmi akadémia és összes színházak közelében. — Magyarul beszélnek.

Váratlan fordulat

Írta: CSEHOV A. P.

Szticskin szabadnapos lévén, felkereste Ljubov Grigorjevát, aki sok egyéb dologon kívül, amiről csak suttogva lehet beszélni, házasságkötéssel foglalkozott. A főkalauz érthetően némi zavarral küzdött, de ennek ellenére — mint rendszerint, most is — tekintélyt parancsoló komolysággal szivta szivarját s a szobába lépve egyenesen a dologra tért:

— Örülök a szerencsének... Szemjov Ivanovics ajánlotta, hogy Naccsád kezébe járhat egy bizalmas és fontos dologban, amiről boldogságom függ. En, kérem, ösztönöz szívesen, ötvenkettő vagyok. Akadnak emberek, akiknek az én koromban már felnőtt gyermekeik vannak. Tisztes jövedelem van. Ha nincs is nagy vagyonom, de kedves jövedelmemet, esetleg gyermekeimet el tudom tartani. Diszkrétion mellett azt is megmondom, hogy kevés pénzeszkém van a takarékból, amit józan életmódommal gyűjtöttem. Jözanéletű, szorgalmas ember vagyok, diésekedés nélkül mondhatom, hogy sokan példát vehetnek rólam. Nem is hiányzik nekem semmi, kivéve... nyugalmat otthon és szerető életárs... Ugy élek, mint a kőbőr cigány, ma itt, holnap ott, — nincs től tanácsot kérni... Ha meg elér a nyavalya, őszintén szólva, az sincs aki egy ital vizet adjon... És máskülönben is csalódos embernek mindig nagyobb a... tekintélye. En az intelligens osztályhoz tartozom, egy kis pénzem is van. Ebből a szempontból meg hiányosságot érzek. Ezért kívánok valami érdemes személlyel házasságra lépni.

— Okosan gondolkozik, Szticskin ur! — sóhajtott a természetes házasságkötőtő. — Egyedülálló ember vagyok, itt a városban nincs ismeretségem. Hová menjek, kihez forduljak, ha nincs ismeretségi összeköttetésem? Ezért tanácsolta Szemjov Ivanovics, hogy olyan személyhez forduljak, aki speciálisan ezzel foglalkozik és a családi boldogság megalapításában gyakorlata van. Felkérem tehát, legyen szíves ez ügyet elvállalni. Aki ismeri a helybéli asszonynak valóját, annak gyerekeit ez a bizonyos dolog... — Tessék rábizni.

A főkalauz nagyobb nyomaték kedvéért pálinkásüveget húzott elő s poharakat kért.

— Tessék megkóstolni, biztatta az asszonyt, mikor teletöltötte a poharakat. A házasságkötőtő biztos, gyakorlati közértelemmel hajította fel az italt s meg csak nem is pislogott.

— Majd én elintézem... És milyen legyen a menyasszony, főkalauz ur?

— Hát amilyet az Isten nekem szánt.

— Igaz, igaz, de azért... ahány ember annyiféle az izlés. Egyik szókét, a másik barnát...

— Hát... az igazat megvallva, — mondta Szticskin halk sóhajjal — én megállapodtam, komoly ember vagyok. En nem a szépséget keresem... A szépség mulandó, ugyebár. És szép feleség — örökös veszedelem. Nekem a külsőség nem fontos, én az asszony belvilágára vagyok tekintettel. Egyszóval, hogy a természeti szépség... De, igyunk még egy pohárral, ha izlik!... Nem mondom, inkább kövér legyen, mint sovány, hanem fő a műveltség. Különböző intelligenciára nincs is szüksége a nőnek, mert akkor nem hallgat a szóra és inkább ábrándozik. Igen, manapság nehéz ellenni műveltség nélkül, de kedves naccsád, a műveltség is különféle... Nem mondom, nem árt, ha az asszony tud németül, franciául vagy más külföldi nyelveken. De mégis csak fontosabb, hogy tudjon gombot telvarni, főzni, takarítani. En a műveltséghez tartozok. Akármilyen nagy uralgy el tudok beszélni, mint magával, de az egyszerűséget szeretem. Az a legfontosabb, hogy engem megbecsüljön és érezze, hogy boldoggá tettem.

— Az a legkevésbé... — Ami az anyagiasságot illeti... En nem vagyont keresek. Alávalóságnak tartom, ha valaki a pénzért nőül. Inkább ő egye az én kenyeremet, mint én az övét. Ha nem azért szegény is kell. Nem vagyok szegény ember, nem érdekből nőülök, hanem érzelmi alapon, de egészen szegényt se vehetek el ebben a nehéz világban...

— Bolond lenne, ha hozomány nélkül... — Még egy pohárral, naccsád!

Rövid hallgatás után újra a kalauz kezdte:

— És mennyit kér a... fáradságáért? — Nem veszünk össze. Ötven rubelt és külön a hozomány után két százalékot. Szticskin hosszú gondolkodás után kibökte:

— Az sok... — Hogy volna sok? Azelőtt nem mondom, mikor több volt a házalandó, kevesebb melegegett az ember, de a mai világban... alig keresek valamit. Sovány hónapban jó, ha száz rubelt megkeresek... Szticskin gyanakodva nézte az asszonyt, majd vállalt vont.

— Száz rubel szép pénz! — Azelőtt a duplája se volt ritkaság.

— Hm. Nem is hittem volna, hogy ilyen szépen jövedelmezzen a házasságkötőt. Sok férfi örülne, ha száz rubelt keresne. Szíveskedjék még egy pohárral!

Az asszony szemrebbenés nélkül itta ki. Szticskin tetőtől talpig megnézte s elgondolkozva mondta:

— Száz rubel... egy évben ezerkétszáz... No, igyunk még egyet. Ilyen jövedelemmel, azt hiszem, könnyen találhatna férjet...

— En? — kacagott fel az asszony. — Öreg vagyok én már...

— Sőt ellenkezőleg... Testi mibenléte egészen megfelelő, az arca is telt, piros-pozsgás és különben is...

Az asszony elpirult. Szticskin is zavarba jött és közelebb húzta székét.

— Naccsád még bárkire hatással lehet... És ha akad komoly, jözanéletű, takarékos ember, a kettőjük jövedelme mellett, igazán könnyen magába szerethet és mind a kettő boldogok lehetnek.

— Ugyan, főkalauz ur, mi nem jut eszébe.

— Miért? — Hallgattak, Szticskin az orrát fujta, az asszonyság irult-pirult, aztán zavartan kérdezte:

— Magának mennyi a fizetése? — Nekem? Százötvennégy rubel fix, azonkívül a borralalók... A nyulak után

is valamicske... — Vadászni is szokott? — Nem. Vasutasnyelven a nyul jegy nélkül utazó pasast jelent.

Szticskin felállott s idegesen járkált a szobában.

— En nem akarok fiatal... En is benne vagyok az időben. Nekem olyan feleség kellene... mint maga... Komoly, szolid hölgy... éppen ilyen testalkattal.

— Jaj, milyen furcsákat beszél... — kacagott a házasságkötőtő s szégyenében zsebkendőjébe rejtette kivörösödött arcát.

— Gondolja meg, naccsád. Nekem megfelelően foglalkozni, ahogy van. Jözanéletű, takarékos ember vagyok és ha jó szívettem van irányomban, akkor rendben vagyunk. Ezennel megkérem a kezét!

Az asszony könnyezni kezdett, aztán elnevette magát és beleegyezése jeléül újra bólintott.

A boldog főkalauz lassanként megnyugodott s újra, meg újra koccintva megjegyezte:

— En jözanéletű, takarékos ember vagyok... az állásom is megkívánja, de a feleségemnek is intelligens nőnek kell lenni, hogy meg tudja hálálni a szerencsét. Igen...

Aztán nagyot sóhajta hozzákezdett a jó feleség kötelességének magyarázásához.

Sport

A NAC kiugrott a Nemzeti Bajnokságból

Brassó, augusztus 30.

Tegnap reggel távirat érkezett a romániai labdarúgószövetséghez, melyben a nagyváradi kiváló csapata, a NAC, bejelenti, hogy a Nemzeti Bajnokság küzdelmeiben nem indulhat.

A távirat óriási meglepetést keltett a fővárosi sportkörökben. A szövetség, mely mindent elkövetett, hogy az új rendszer minél érdekesebbé, változatosabbá tegye a labdarúgó bajnokságot, most olyan nehéz feladat megoldása előtt áll, mely talán túlhaladja erejét is. A NAC-ot mindenáron vissza kell hozni a közdelem-sorozatba, mert a NAC ma kétségen kívül a legerősebb csapat az országban a Ripensiaival együtt és hiánya miatt a bajnokság rendkívül sokat fog veszíteni érdekességéből.

MIK A VISSZAVONULÁS OKAI?

A NAC azzal menti visszavonulását, hogy nem áll rendelkezésére a garancia-kép letétbe helyezendő tízezer lej. Ezenkívül pedig a mérkőzések anyagi feltételei sem felelnek meg neki.

Meglepetésekkel tarkított izgalmas mérkőzések a brassói tennisz-versenyen

A négy napig tartó brassói országos tenniszversenyek hétfőn este befejeződtek. Az ország minden részéből ide összegyűlt legkiválóbb tenniszesezők, kitűnő időben, nagy közönség előtt igazán kitűnő sportot mutattak. Meglepetés is bőven akadt s ebben kellemes a brassói fiatalok előretörése volt.

A férfi egyesben több mint harminc induló közül győztes Poulieff lett. Fontosabb eredmények: Réti—San Galli 6:1, 6:3, Schmidt—Cantacuzino 11:9, 7:5. A versenyt legnagyobb meglepetése! Botez—Stancescu 7:5, 11:9. Poulieff—Hamburger 6:3, 6:4, Réti—Schmidt 6:2, 6:4. Poulieff—Botez 6:2, 5:7, 6:1. Döntőbe került Réti és Poulieff. Izgalmas szép játék. Réti szerencsétlenül versenyzett, utóje elszakadt, deprimáltan játszott és veszített: Poulieff—Réti 6:2, 2:6, 8:6, 4:6. Végeredményben: 1. Poulieff, 2. Réti, 3. Botez, 4. Schmidt, 5. A második osztályban: Szász—Scheeser 6:0, 6:0, Székely—Eder 6:0, 6:0, Hönig—Tóth 4:6, 6:2, 6:3, Simon—Nagy 6:2, 6:1, az elődöntőben Székely—Szász 6:3, 6:3, Simon—Hönig 6:4, 6:3. Döntő Simon—Székely 2:6, 6:3, 6:1.

Férfi páros elsőosztály: Jakobici—Tompa—Jasinszky—Smieureanu 6:1, 6:3. — Iconormu—Mihaileanu—Simon—Szász 6:3, 7:5. Cantacuzino—San Galli—Nicolau—Mertens 6:1, 6:1. Poulieff—Krupenski—Jacobici—Tompa 6:1, 4:6, 6:2. Botez—Stancescu—Iconormu—Mihaileanu 6:4, 6:2, Réti—Schmidt—Cantacuzino—San Galli 6:2, 6:4. Döntő Réti—Schmidt—Botez—Stancescu 7:5, 6:4, 6:3.

Női párosban Gulescu, Romalo—Polizzu, Jianu 6:0, 6:1. Butculescu, Cantacuzino—Donici, Grauenfels 6:4, 6:2. Döntőben Gulescu, Romalo—Butculescu, Cantacuzino 6:4, 13:11.

Női egyesben Romalo—Donici 6:1, 6:0. Gulescu—Butculescu 6:1, 6:1. Döntőben: Gulescu—Romalo 6:3, 6:3.

Vegyes páros: a Romalo—Schmidt pár 5 szettben győzött a Butculescu—Botez pár ellen és a döntőbe került, ahol ellenfelük a Gulescu—Poulieff pár lesz. E versenyt szeptemberben a bukaresti országos bajnokságon játsszák le.

Férfi párosban II. oszt. Simon, Szász—Schneider, Helm 6:3, 6:1. Caralulis, Rosin—Jasinszky, Smieureanu 6:3, 6:5. Döntő Caralulis, Rosin—Simon, Szász 6:3, 6:4.

Másodosztályú női egyes döntő: Grauenfels—Mikes 6:2, 6:1. Női páros Mikes, Grauenfels—Helm, Orendi 6:2, 6:3.

Vegyespáros másodosztály: A Teodorini Simon—Mikes, Szász döntőben az előbbi pár győzött.

Románia uszóbajnokságai

Szeptember 2-án és 3-án, pénteken és szombaton rendezi a romániai uszózövetség az országos uszóbajnokságokat a Kiseleff-strandon. Ez alkalomból az ország legjobb uszói indulnak a bajnoki címért. Többek között Kolozsvár, Nagyvárad és Marosvásárhely teljes uszó- és vízipóló-csapatát küldi Bukarestbe és így a versenynek erkölcsi sikere máris biztosítva van.

A bajnokságok befejezése után a csapatok még együtt maradnak, hogy a szeptember 4-re kiírt Lido-kupáért (adul) hassanak, amely vasárnap este kerül elődöntésre a hullámfürdőben.

Lezajlottak a színajai vívóversenyek.

Bukaresti, nagyváradi és kolozsvári vívók részvételével nivós vívóversenyt rendezett a vívózövetség Színajában. Részteltes eredmények: Tör egyéni: 1. Deheleanu, Universitatea, 7 győzelem, 0 vereség. 2. Marinescu S. A. Bukares 6—1, 3. Hintz Gy. KAC 4—3. — Kard egyéni: 1. Deheleanu, U., 5 győzelem, 0 vereség. 2. Szántay NSE 4—1. 3. Galimir S. A. Bukarest, 3—2. — Epée egyéni. 1. Marinescu S. A. Bukarest, 4 győzelem, 0 vereség. 2. Drogianu S. A. Bukarest, 2—2. 3. Galimir S. A. Bukarest 2—2.

Szervezkedik a székely ifjuság

Okládrol jelenti tudósítónk: Nagyfontosságú mozgalom indult meg Udvarhely-megyében, melynek célja az, hogy minden székely községben alakítsanak ifjusági sportegyesületet, melyek egységes vezetés alatt állanak. Az első ilyen alakulás az elmúlt vasárnap volt Homoród-szentpálon, ahol 12 községből megalakult a Homoródmenti Sport Klub, Váry Domokos, Bartalis Márton elnök, Gyarmathy Dezső, Váró György és Nagy Gergely buzgó fáradozásai után. Az egyesület első versenyt is rendkívül nagy érdeklődés mellett, népes mezőnyök részvételével rendezték meg s egy pár kiváló eredmény is született.

Gerelyvetés: 1. Szentgyörgyi András (Homoród) 42 méter, 2. Nagy Gergely (Székelyudvarhelyi I. K. E.) 35 m. 3. Elekes Béla, 34 m. 4. Baczó Gábor 33 m.

100 m. síkfutás: 1. Baczó Gábor (H.) 2. Ferenc Á. 3. Kiss Gy. 4. Cseke F. —

Diszkoszdobás: 1. Baczó Gábor (H.) 39 m. 2. Ferencz Á. 3. Vajda F.

Súlydobás: 1. Baczó Gábor (H) 9.66 m., 2. Ferencz Á. 9.21 m. 3. Elekes B. 9.20 m. 4. Vajda F. 9.14 m.

Rudugrás: 1. Gyarmathy D. (H) 2.40 m. 2. Vajda F. 2.30 m. Versenven kívül 2.50 m. 3. Nagy Gergely. 4. Zajzon György.

Magasugrás: 1. Vajda Ferenc (IKE) 150 cm. 2. Ferenc Á. 140 cm. 3—4—5 ifj. Gyarmathy Dezső, Zajzon György és Baczó Gábor 130 cm.

Távolugrás: 1. Vajda F. (IKE) 5.11 m. 2. Zajzon Gy. (IKE) 5.09 m. 3. Ferenc Á. 4.66 méter.

Füleslabda bemutató: IKE—Homoród 0:0 — Football: IKE—Homoród 1:1. Bíró dr. Molnár I. közmegegedésre vezette a mérkőzést. Nagy tetszést aratott az IKE humoros tornamutatványa, valamint improzans gulája.

Iskolák Egyesületek

— A DALÁRDA PRÓBÁJA. A Brassói Magyar Dalárda férfikara, tekintettel a Tutsek-nővérek hangversenyére, a próbát pénteken este 8 órakor tartja meg a tornateremben.

— A brassói róm. kath. elemi fiú és leányiskolába (zárda) a beiratkozásokat szeptember 1—10 napján tartják, délelőtt 8—12 és délután 3—5 óráig. Az I. oszt. beiratkozóknak a következő iratok szükségesek: 1. Születési anyakönyvi kivonat, 2. Keresztlevél, 3. Állampolgársági bizonyítvány másolata, 4. Oltási bizonyítvány

— A kolozsvári római katolikus főgimnáziumban a beírások hétköznapiakon d. e. 8—11-ig folynak. Javítóvizsgálatok az összes IV. osztályosok, valamint a többi helybeli tanulók részére szept. 5-én reggel 8 órakor, a vidéki tanulók részére pedig 12-én reggel 8 órakor kezdődnek. Az V-es felvételi vizsgálatra jelentkezés 7-én reggel 8 órakor. — Veni Sancte 14-én reggel 9 órakor. Tanítás kezdete 15-én reggel 8 órakor. Az iskolai-ak összege ugyanannyi, mint a többi kisebbségi intézetben. Az intézet igazgató-sága tisztelettel kéri az ifjuság barátait, szíveskedjenek ez évben is egy-egy tanulókat a hét valamelyik napjára ebédre elfogadni. Az idegen egyházmegyei tanulók ugyanannyi díjat fizetnek, mint az erdélyiek.

— Pályázat. A fibisi (Temes-Torontál megye—Tvár Radna-vonal) róm. kath. magyar iskolások pályázatát hirdet egy tanítói állásra, mely 1932 szeptember 10-én elfoglandó. Pályázhat olyan férfi, vagy női tanerő, aki a román nyelvet is jól bírja. Nyugdíjas tanerőket is figyelembe veszünk. A fizetés pontos kintalása biztosítva van. Pályázati határidő: 1932 szeptember 5. Kérvényeket fizetési igények megjelölésével „Szörény Ferenc iskolaszéki elnök, Tibis” címére kérünk. Személyes megjelenés kívánatos. A fibisi róm. kath. magyar iskolások.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatom minden rokonnal és jóbaráttal, hogy drága, felejtethetetlen jó feleségem

ZSUZSKÓ

e hó 29-én csendesen elhunyt. Földi maradványait szerdán, 31-én délután 6 órakor fogjuk a bolonyai római katolikus temető kápolnájából örök nyugalomra helyezni.

Iklandi György Emőd.

Vascsőudvar

A legolcsóbb bevásárlási forrás az összes vízvezetéki és egészségügyi berendezési tárgyakra

KERTÉSZ HENRIK Brassó. Telefon 552.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a **Brassói Lapok Könyvosztályában**. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

Most már értem a RÁDIÓT

című könyv jelent meg, mely hivatva van az amatőrök nagy táborát bevezetni a rádió technika szépségeibe, élvezetes, világos és szellemes módon. Aki elolvassa ezeket a szellemes párbeszédeteket, az igazán tökéletesen érti a rádiót. A könyvet 245 mesteri egységű és humoru rajz kíséri.

Mindenki számára nélkülözhetetlen. Mindenki számára érthető.

Ára 88.— Lei

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvosztályában
Brassó, Napu-utca 56-58, az udvarban.

ANGOL

nyelvtanok és szótárak magántanulók számára, a kiejtés megjelölésével

Lingua szakszótár, ujdonság. Dr. Révész Vilmos: Magyar—Angol keresk. és jogi szakszótár, füzve

Schidlof dr. „1000 szó”, levélszerinti módszer, Angol, 10 füzet dobozban

Lingua nyelvkönyvek: Angol nyelvtan (magántanulás és tanfolyamok számára) kulcsal, felvázson, kötve

Egészvázson kötésben

Lingua: Angol liliputi szótárak. 320 Rézsenként külön

Schenk kézi szótárak. Angol, szerk. dr. Latzkó Hugó. Mindkét rész egybekötve

Schenk: Angol zsebnyelvtan és társalgó, magántanulásra

Lingua: Hasznos társalgók, Angol —magyar beszélgetések, angol tolmács

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában,

Árverési hirdetmény.

Birta József és társai csikdelnei lakások f. év szeptember hó 15-én nyilvános árverésen a helybeli közbirtokosság szék-házánál közbirtokossági arány illetményeink után Kóstelek „Dobranyilénk” nevű helyen kapott 2700 köbméter bükkfát eladjuk.

— Kikiáltási ár 12 lej köbméterenként.

— Az árverés feltételei megtekinthetők alulirotnál.

Csikdelne, 1932. augusztus 29-én.

Birta József

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Közép nagyságú JÉGSZEK-RÉNY megvételre kerestetik. Brassó, Lópiac 10. 19080

Bodega, étterem, engedélyekkel eladó. Cim 19114. szám alatt a Brassói Lapok kiadóhivatalában.

Megveszek 1929—32. évbéli üzembépes Fordson traktort, ugyszintén kifogástalan cséplőszekrényt és elevátort. Nagy Zoltán, Sepsiszentgyörgy. 19110

Allást keres

Pincemesteri állást keresek, tizévi gyakorlatom van, bordókezelést is vállalom, mint munkás. Cim: Nagy Mihály, Mercurea Ciuc. 19081

Mindenes szakácsnő állást keres kis családnál. Ajánlatokat „Vidékre is elmegy” jellegre a brassói kiadóba. 19108

Lakás

Iskolás leánykát felveszek teljes ellátásba. Cim a Brassói Lapok kiadóban. 19107

KÉT KÖZÉPISKOLAI tanuló családi otthont találhat a Szeretetház közelében. Brassó, Vasut-utca 9., szabóüzlet. 19112

2 középiskolás fiut vagy leányt teljes ellátásra felveszek s privát tanítását is vállalom. Brassó, Str. Plevnei 17. 19116

Vegyés

Az angol anyanyelvű E. Hermann, Brassó, (Rókus-utca 3.) szeptember 1-től újra kezdte magán nyelv oktatását. 19109

Elsőrendű háromfogásos ebéd 20 lejért kapható, Brassó Fekete-utca 27. Ugyanott bolti berendezési butorok eladó. 19111

Könyvek

HOLGYEK! Az egyetlen magyar nyelvű divatlap a „Párisi Divat”, a női divaton kívül gyermekdivat, női kéziújk, iródalom és a háztartás minden ágáról is tájékoztat, ma már csak 25 lejbe kerül. Postai küldésnél még külön 5 lej portóra is küldendő. Ugyanilyen árban elfogadjunk előfizetéseket 3, 6 és 12 óra is. A Brassói Lapok Könyvosztálya

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. Dávid György-féle nagy kézi szótár.

Részenként több mint 24 ezer címszót tartalmaz. Román-Magyar rész füzve 80.—

II. Magyar-Román rész füzve 80.— a két rész együtt kötve egész vázson kötésben 180.—

lej; díszes félbőr kötésben 240.— lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. —

Kiadta a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA

Kezdődik az

iskola:

jó,
olcsó,
tartós

szövetet

iskola
ruhának

csak a

VESTIS

szövet és selyemruhában

vásároljon

BRASSÓ, Lensor 22

Szövetmaradékknál 20—50% engedmény

Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla.** — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó), Károlykirály-utca 56—58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Geza, igazgató). — **Marosvásárhely,** Piaţa Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámín Ároád és Bernáth Ernő). — **Temes, Arad- és Krassószörényvármegyékre:** Némegy Gábor (Temesvár, I. Str. Lonovici 5) Telefon: 1711

Főmegbizott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.

MEGBIZOTTAK. Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — **Bukarest:** Dán Dániel és Guró Sándor — **Dés:** Vadász Bogdán (Str. Caraşiale No. 5. — **Kolozsvár:** Dénes József (Strada N. Curcheş 3, volt Vár-utca). — **Lugos:** Tóth Gyula. — **Nagyszombat:** Szigetváry László (Strada Turnului 13). — **Nagyvárad:** Szabó László (Strada Constantin 2) — **Udvarhelymegye és Székelyudvarhely:** Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — **Szilágy-somlyó:** Helperin Ernő. — **Torda:** Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbizottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

I. DANCITA-féle autóbusszok menetrendje

Érvényes 1932 augusztus 1-től

Turda—Ciuj		Ciuj—Turda	
Indul Turda-ról	Érkezik Ciujra	Indul Ciujról	Érkezik Turda-ra
ÓRA		ÓRA	
6:45	8:—	7:30	8:45
8:30	9:45	10:—	11:15
10:—	11:15	12:—	13:15
14:—	15:15	13:—	14:15
16:—	17:15	17:—	18:15
19:30	20:45	19:—	20:15

Nyári tarifa: 1 jegy ára (személyenként) — 40 lej
Tur-retur jegyek augusztus 1-től október 26-ig terjedő érvényvel — 70 lej

Egészséges és beteg nők részére egyaránt fontos!

MOST JELENT MEG!

NÉLKÜLÖZHETETLEN!

A női betegségekről megelőzés — védekezés

EZ A NÉLKÜLÖZHETETLEN MUNKA, KITER AZ ÖSSZES ELŐFORDULHATÓ NŐI BETEGSÉGEKRE!!

Kivonat a tartalomjegyzékből: Ált. ismeretek — A nemi szervek fertőző betegségei. — Hólyaghurut és vizeletzavarok. — A női folyásról. — A menszruáció zavarai. — Méh és petefészkek gyulladások. — Hüvely és méhelőesésekről. — A méh hátrahajlásairól. — Nemibetegségek. — A méhrák. — Méhdaganatok. — Az onania. — Has- és hátfájások. — A vizeketről. — Végbélcsomók. — Székrekedés. — Visszértágulások. — A gyermekáldás. — A meddőségről. — Nemi megtartóztatás. — Az elhízásról. — A házasság előtti orvosi vizsgálat stb.

Írta: FÖLDES LAJOS Dr., nőorvos,
a Teleia és az Orsz. Gyermekvédő Liga Szülő és Anyaotthonának v. főorvosa.

Ára 102 lej

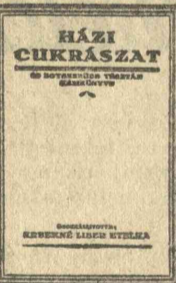
Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó.

BIRI NÉNI SZAKÁCSKÖNYVE

Legujabb bővített kiadása, több száz kitűnő magyar konyhareceptet tartalmaz.

Legjobb erdélyi magyar konyha.

254 oldalas könyv ára, kötve 130 lej.

HÁZI CUKRÁSZAT

Elsőrangú tészta-könyv, többszáz recepttel. Világos és pontos utasítást nyújt az egyszerű túrós csuszától a legfinomabb torták, krémek és pafiak készítéséhez. Összeállította Krbekné Liber Etelka. Egyetlen háztartás sem nélkülözheti. Ára 50 lej. Kaphatók minden könyvkereskedésben

Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó.

A házasság kérdéseit tárgyaló legfontosabb, legértékesebb és legideálisabb felfogással megírt mű! Fontos mindenkinek! Akár nő, nőtlen, hajadon, vagy elvált!

A MODERN HÁZASSÁG

Dr. W. Stekel világhírű professzor aktuális új munkája. Fordította és jegyzetekkel ellátta Dr. Gartner Pál.

A tartalomjegyzékből:

Az otthon érzése a boldog házasság alapja. — A házasság formai alakulásai. — Szabad házasság és nem szabad szerelem. — Vannak-e boldog házasságok? — A férfi és a nő nemi érzéseinek különbözőségeiről. — Lelki szerelem. — A szerelmi ideál. — Normális szexualitás. — A szerelmi párválasztás képessége. — Belegyezés kizsárolása. — Fehér és vörös házasság. — Régi jó idők. Mi a morál? — Csalódott szerelmesek házassága. — A boldog szerelem hármas hangzata: Értelem, szenvedély és lelkeség. — A házasság nem gyógyszer az abnormalis szexualitásnak. — Meddig mehet az őszinteség a házastársak között. — Normális és kóros féltékenység. — Homoszexualitás és féltékenység. — A házi-barát. — Küzdelem a szerelemért. — A házasság előtti és a házasság alatti szabadság két-élű fegyver. — A gyermekprobléma. — Egyetlen lehetőség van és ez az egynejtőség. — A monogámia. — A flört. — Öregedő házasságok veszedelme. — Házasság hűség nélkül? — A nemek teljes egyenjóság. — Pajtásházasság. — A próbaházasság és határozott időtartamu házasság képtelenség. — Az anyós probléma. — A házasság jövője stb. stb. E rendkívül érdekes munka ára füzve 90 Lei.

Megrendelhető a

Brassói Lapok Könyvosztályában